

Augustus 2021

De Horizon

Magazine voor en door cliënten van GGZ Oost Brabant

Gemaakt door Diana Klomp

De Horizon wil cliënten aan het woord laten. De Horizon informeert elke 2 maanden over onderwerpen uit het dagelijks leven van cliënten, over ontwikkelingen binnen de Geestelijke gezondheidszorg en over de locaties van de GGZ Oost Brabant. Uw bijdrage is welkom. De redactie bepaalt wat geplaatst wordt. De redactie houdt zich het recht voor om ingezonden stukken in te korten en in vorm aan te passen. De redactie kan ook met een goed argument een artikel weigeren. Onder pseudoniem schrijven mag, als de naam bekend is bij de redactie. De Horizon is ook te vinden op internet onder het kopje cliënten www.ggzooostbrabant.nl

Lever uw kopij in voor **13 september 2021**

Redactie : Lennart van den Elsen, Ine van Wijk, Cor Vilé, Joke Lentjes, Paula Leenders en Bea van Leuken

Redactieadres : horizon@ggzooostbrabant.nl

- Horizon p/a Cliëntenraad, Kluistraat 2, 5427 EM Boekel of intern postvak 01.034
- Redactie (maandag en donderdag 0492-846366) Bea van Leuken

Wilt u de Horizon thuis ontvangen? Dat kan! Neem daarvoor contact met ons op.

Drukwerk Dekkers van Gerwen - smart printing concepts

Verspreiding gebeurt door cliënten die werkzaam zijn bij het Ambachtcentrum in Huize Padua

Momenten.

Momenten die je beroeren
al denken we soms negatief
tussen hoop en vrees
is er de ontroering
van mensen die zeggen
ik heb je lief.

Foto en tekst Cor Vilé

Voorwoord

Het lijkt te mooi om waar te zijn

Na al die tijd raken we er nog niet over uitgepraat. De besmettingscijfers stijgen weer. Het leek onder controle te zijn. De maatregelen waren (bijna) allemaal ingetrokken en we kunnen weer massaal op reis binnen Europa. Op het moment van dit schrijven is dat opnieuw de vraag. Misschien zie je het niet zo maar toch boffen wij maar dat iedereen die wil al een vaccin heeft kunnen krijgen. In veel landen buiten Europa hebben ze dat geluk nog niet.

De meeste mensen zijn een stuk gelukkiger nu ze weer samen voetbal kunnen kijken, (grote) feesten kunnen houden, naar de bioscoop, theater of lekker uit eten kunnen gaan. Ook ik hou van gezelligheid op zijn tijd. En toch hoop ik dat mijn agenda niet zo vol loopt als voor dat rare virus de invulling van mijn vrije tijd ging bepalen. Daar ligt dus een uitdaging, dat geldt voor mij maar eigenlijk voor iedereen. Durf je eigen keuzes te maken en nee te zeggen als het teveel is of dat je er geen zin in hebt.

Je hoeft niet uit te blinken om gezien te worden. Je kunt gewoon jezelf zijn. Daar ben ik voorstander van maar in de maatschappij lijkt dit anders te zijn. Want als er iets is wat we de laatste jaren minder durven is het precies dat: onszelf zijn. De drang om uit te blinken, om perfect te zijn is in al die jaren alleen maar toegenomen. En we weten hoe groot de rol van sociale media hierin is. Ik moet bekennen dat ik het af en toe heel eng vind. Onze ouders vergeleken zich met vrienden en burens, mensen in hun directe kring. Maar wij en de generaties na ons vergelijken onszelf met een onbereikbare schijnwereld. Daardoor lijkt het altijd dat andere mensen het beter hebben dan jij. Er is altijd wel iemand die mooier is, succesvoller of slimmer.

Natuurlijk weet je wel dat je tevreden moet zijn met wat je hebt en dat niets is wat het lijkt maar de meeste mensen spiegelen zich toch aan anderen. Dit doet iets met je gevoel van eigenwaarde. Bij wie is er niet aangeleerd dat het leven maakbaar is, dat je alles kunt bereiken en zijn als je maar presteert. Met als gevolg dat als iets niet lukt dit aanvoelt als persoonlijk falen en dat doet pijn. Onderzoeken linken perfectionisme en de druk om te presteren rechtstreeks aan angst, depressie, eetstoornissen, stress en suïcide. Misschien moeten we het luid en duidelijk uitspreken: genoeg is genoeg. Iedereen is waardevol precies zoals hij of zij is. Perfect zoals je bent.

Voor u ligt weer een nieuwe Horizon met lekkere recepten, leuke interviews, mooie verhalen, gedichten, enz. Maar weet dat wij ook heel graag uw inbreng willen plaatsen in bijvoorbeeld onze leesrubriek. Heb je iets leuks, geks, grappigs meegemaakt? Deel het met onze lezers. Zoals ik hierboven al schrijf: je bent perfect zoals je bent en ook jouw verhalen mogen gelezen worden.

Veel leesplezier gewenst.

Bea van Leuken, eindredacteur Horizon

'Er zijn geen vergissingen en toevalligheden. Alle gebeurtenissen zijn zegeningen die ons iets willen leren.'

*Elisabeth Kubler-Ross
Ingezonden door Dinie Cortenbach*

INHOUD

Voorwoord	3
Spreuk	3
Inhoud	4
Dichter des GGZ's	5
Vroeger dacht ik altijd later	5
Laat de liefde je gids zijn	5
Interview met René Smets	6
Afstand tot de arbeidsmarkt deel 2	8
Ontmoetingen 22	10
Mexicaans koken met Ine	12
Wandelroute historische grenspalen	14
Het nieuwe normaal	18
Leven is ontmoeten	19
Soms moet je stilstaan	19
Creatief	20
Ter overweging	21
Mensen	21
Activiteitenkalender Huize Padua	21
Nieuws communicatie en RvB	22
Als je leeft alsof je niet geliefd wordt	23
Kunst	24
Nieuws van de cliëntenraad	25
Foto's van vroeger	25
Leesrubriek	26
Helden	27
Ik heb al vroeg geleerd	27
Kom kijken in de kas van Huize Padua	28
Kunstroute Mill	29
Kunst ODAC Claraklooster	30
Liedje van niks	32
De nonnetjes van Coudewater	33
Zou het kunnen	33
Boekbespreking	34
Diep in ieders zelf	34
Spreuk	34
Grutvoajers skrifje 3	35
Tradities en symbolen deel 3	36
Voorgoed mens	37
Puzzelpagina	38
Kreet van de maand	40

VROEGER DACHT IK ALTIJD LATER

Vruger doacht ik alté loater
doe ik deez en dé
loater moak ik verre reize
en wor ik hil goed bé
loater heb ik alles mee
en wor ik hil tevree.

Mer ik heb ontdekt in 't léve
dé ge zo niet denken moet
ik zeg nie langer loater
ik hou niks mir tegood
ik goi wa meer op stap
dé doe me wel zo goed

Blijft nie zitte bé dé keske
go toch mee op stap vanoavond
dan vatte we 'n lekker gléske
dus allé tot toavond
en dan wor 't toch wir laoter.

Dit gedicht 'loater' komt uit de dichtbundel
Dorpsproat van Bergeijkenaar George van
Och, 76 jaar, die zijn hele leven al een grote
liefde koestert voor Kempens dialect.

Aangeleverd door Cor Vilé

GEDICHT

*door Johan Hijzelaar
Dichter des GGZ's*

Ik voel
jouw twee
uitgestrekte armen
waarin ik
veilig kan schuilen

Vroeger dacht ik altijd later
doe ik dit en doe ik dat
later maak ik verre reizen
en weet ik heel veel
later heb ik alles mee
en word ik heel tevreden.

Maar ik heb ontdekt in 't leven
dat je zo niet denken moet
ik zeg niet langer later
ik stel niets meer uit
ik ga wat meer op stap
dat doet me goed.

Blijf niet zitten bij dat kastje
ga toch mee op stap vanavond
dan nemen we een lekker glaasje
dus kom op tot vanavond
en dan wordt het toch weer later.

Laat de liefde je gids zijn!

De energie die je omarmt
Die je het gevoel geeft
gedragen te worden
zelfs en juist in deze moeilijke tijd.
Voel hoe deze energie je omhult,
je opvult met zachte liefde.
En tegen je zegt
wees niet zo hard
laat het oordelen achterwege
het is zoals het is,
de zon blijft altijd schijnen.
Overgave, acceptatie en vergeving
laat je denken even los.
Dompel je onder
al is het maar voor een moment
en voel hoe zacht je wordt vanbinnen.
Laat de liefde je gids zijn!

Joke Lentjes

INTERVIEW MET

Deze keer ga ik in gesprek met René Smets, 67 jaar oud, getrouwd en samen met zijn vrouw heeft hij één dochter gekregen. Ook is hij de trotse opa van Youri van 14 jaar en Demi die 11 jaar oud is. Vanaf hun geboorte zijn de kleinkinderen vaak bij René en zijn vrouw Franka.

René is woonachtig in Deurne en had aangegeven dat hij ook wel een keer geïnterviewd wilde worden door de Horizon. René is geboren met rood haar en zowel op de basisschool als op de LTS werd hij altijd gepest met zijn rode haar. Daarna was het pesten gelukkig afgelopen.

Vanaf zijn 9 jaar is René al gek van machines voor de wegenbouw. Op weg naar school kwam hij langs wegwerkzaamheden en het was veel interessanter om met de machinist in de wagen te praten dan naar school te gaan waardoor hij regelmatig te laat in de les kwam. Na de basisschool ging hij naar de LTS voor de opleiding automonteur omdat dit het dichtst in de buurt kwam van zijn droom om machinist te worden. De directeur van de LTS heeft ervoor gezorgd dat hij kon doorstromen naar de machinistenschool in Roermond. Eén dag per week kreeg hij daar les en vier dagen was hij aan het werk om het geleerde in praktijk te brengen. Toen hij was geslaagd wilde René zich nog verder bekamen en hiervoor ging hij naar de machineschool in Ede. Dit was een brede opleiding waar hij zowel technische scholing kreeg als de opleiding om alle machines te kunnen besturen. Het eerste jaar was dit een voltijd opleiding. In het tweede jaar was het één week werken en drie weken naar school toe. René was hier hele-

maal op zijn plek. Nadat hij zijn diploma had behaald werd hij opgeroepen om de militaire dienstplicht te vervullen. In het leger moest hij werken met een loader en ook het onderhoud van dit apparaat mocht hij verzorgen. Het was een oude machine en toen hij die moest ontlichten

kreeg hij een ongeluk waardoor hij de vingers in zijn hand niet meer kon bewegen. René werd naar een revalidatiecentrum in Doorn gestuurd waardoor hij zijn vingers weer goed kan bewegen. Binnen het leger kreeg hij toen ander werk om te doen want op die loader, dat ging hij niet meer doen omdat het een gevaarlijke oude machine was.

Na zijn dienstplicht kon hij dan toch gaan werken. Bij een bedrijf ging hij aan de slag als vrachtwagenchauffeur en na een jaar of 8 op de graafmachine. Hij was heel vereerd om een nieuwe kraan mee te mogen uitzoeken met de eigenaar van het bedrijf. Later heeft hij hier ook kunstwerken van gemaakt. 23 jaar heeft hij bij dat bedrijf gewerkt en toen gingen de eigenaren uit elkaar en stopte het voor René. Daarna heeft hij nog op verschillende plaatsen gewerkt totdat René op 29 juni 2003 's nachts in één keer heel ziek werd. Zijn vrouw vertrouwde het niet en belde meteen 112. Het bleek dat René een hersenbloeding had gekregen. René werd met spoed naar het Elkerliek ziekenhuis gebracht en een dag later naar het ziekenhuis in Tilburg. Daar heeft hij een maand in coma gelegen. Daarna werd René overgeplaatst naar de PAAZ afdeling van het Elkerliek ziekenhuis. Hij kon lichamelijk alles maar praten lukte niet en daarvoor zou hij logopedie krijgen. René was erg opstandig en probeerde voortdurend te

RENÉ SMETS

ontsnappen uit het ziekenhuis. Hier weet hij overigens zelf niets meer van maar dat is hem verteld. De vrouw van René naam contact op met Bert ter Mors of hij naar de PAAZ in Helmond kon komen en gelukkig besloot Bert om René mee te nemen naar Huize Padua om hem daar verder te behandelen. Vijf dagen per week kreeg hij logopedie en door deze intensieve training is het met zijn spraak uiteindelijk helemaal goed gekomen. Op zijn 50e verjaardag werd hij ontslagen van Princepeel 3 en mocht hij naar huis. Met de ergotherapie was gekeken of hij zijn oude werk weer kon hervatten. In eerste instantie werd besloten dat René 3 dagen per week 6 uur kon werken. Op zijn eerste werkdag had hij uit gewoonte meteen al de kraan gestart maar hij kreeg te horen dat dit niet zo de bedoeling was. Ze hebben René toen twee weken op neutraal terrein met een machine laten werken zodat hij kon uitproberen wat hij allemaal nog kon doen. Helaas was er geen werk voor René en toen is besloten dat René naar de dagbesteding ging in Huize Padua. In Huize Padua werd aan René gevraagd of hij het onderhoud van de Hobbel op zich wilde nemen. Met de Hobbel werden cliënten vervoerd naar dagbesteding, therapieën, enz. Er waren vaak problemen met de Hobbel en ook door verkeerde communicatie kon deze soms weken niet worden gebruikt. Inmiddels rijdt 'de Hobbel' niet meer in Huize Padua.

Hij heeft ook een tijd gewerkt voor de Atlant groep maar ook daar hoorde René niet thuis. René kreeg een coach om hem te helpen en tot op de dag van vandaag heeft René hier nog steeds goed contact mee.

Hij was 100 % afgekeurd maar heeft nog op verschillende plaatsen gewerkt maar moest uiteindelijk toch besluiten om te stoppen met werken.

René heeft graag een doel in zijn leven en daarom doet hij nu vrijwilligerswerk bij de kringloopwinkel ONA in Asten en is hij nog altijd actief bij de vakbond voor machinisten. Op de woensdag heeft René dagbesteding in Huize Padua.

René is nog altijd heel actief en heeft dan ook de nodige hobby's. Thuis is hij samen met zijn vrouw het hele huis aan het schilderen. Daarnaast is hij kunstschilder, zowel met acrylverf als met olie-verf. Prachtige mozaïeken heeft hij me laten zien in het fotoboek waar de vele kunstwerken in pronken. Ook met hout en glas in lood kan hij goed uit de voeten. In knutselen vindt René veel rust.

René geeft aan dat er een groot verschil is in de behandeling van vroeger en nu. Vanuit zijn oogpunt was het vroeger gezelliger, beter gestuurd en meer regelmaat voor de cliënten.. Er was meer tijd voor de cliënten. Hij ziet nu veel jonge mensen op het terrein van Huize Padua die niets om handen hebben, of dat eigen keuze is weet hij niet maar René ziet mensen graag actief bezig.

René zijn lijfspreuk is 'een dag niet gelachen is een dag niet goed'.

Bedankt voor je verhaal René, ik heb genoten van je verhaal en van je mooie kunstwerken.

Bea van Leuken, eindredacteur Horizon.

Afstand tot de arbeidsmarkt - deel 2

Denay komt uit Eritrea en woont intussen drie jaar in Nederland, hij vindt het leuk werken in de wasstraat. In het begin was het best lastig, Patrick leerde hem de kneepjes van het vak en nu gaat het gemakkelijker, hij weet nu zijn armen op de goede manier te gebruiken. Denay werkt meestal samen met Patrick die er op toeziet dat hij de taken op de juiste manier invult.

Patrick zegt: Zo'n 80% van de jongens die in de wasstraat werken heeft op een bepaalde manier een beperking, of komt van buitenaf met een nare ervaring. Hoe ze daar dan toch staan te werken, daar merk je toch niks van joh. De verhalen die die jongens soms hebben zijn niet leuk, daar is mijn verhaal gewoon rozengeur en maneschijn bij. Sommigen hebben zo'n diepe dalen gekend, die heb ik niet gehaald, ook al is het voor mijzelf niet altijd even leuk geweest, maar voor hen is het duizend keer erger.

Denay groeide op in een door oorlog verscheurd land waarin slavernij, verdwijningen, martelingen en kindsoldaten aan de orde van de dag waren, en nog altijd zijn. Toen hij zeventien was zag hij geen andere uitweg dan te vluchten. Tijdens zijn vlucht was hij steeds bang om gepakt te worden want dan wordt je meteen in militaire dienst gestuurd. Dan ben je weer jaren verder voordat je je leven weer op kunt pakken. Eenmaal de grens met Ethiopië over werd hij gearresteerd en zat vier maanden in de gevangenis. Denay kon niet naar zijn familie bellen omdat hij geen nummer bij de hand had. Nadat hij was vrijgelaten en zijn reis weer kon voortzetten, werd hij ziek door malaria. Hij moest stoppen, het lopen ging niet meer, en het praten ging heel moeilijk, alles kwam in een keer tot stilstand.

De reis naar Libië was problematisch, hij vernam dat sommigen al dood waren en anderen veilig waren aangekomen. Na ongeveer drie maanden vertrok Denay met zo'n tweehonderdvijftig mensen aan boord. Halverwege was het schip bijna

gekapseid en na enkele uren gevaren te hebben hield de motor ermee op. Denay zat beneden en boven hem waren er ook mensen. Er was een priester aan boord en samen hebben ze gebeden want iedereen was doodsbang. Uiteindelijk werden ze door de Italiaanse kustwacht gered. Het lukte Denay daarna om door te reizen naar Nederland. Sinds die tijd kampt Denay met een post traumatische stress stoornis.

Martien vertelt dat Denay twee en een half jaar geleden zijn bedrijf binnenkwam. We hebben Denay intussen leren kennen met zijn traumatische ervaringen die hem gemaakt hebben tot wie hij nu is. Denay kan op een gegeven moment boos weglopen omdat hij botst met een collega. Hij loopt boos weg van het werk en de vraag is dan of Denay de dag erna weer terugkomt. Martien laat dit niet lopen en zoekt hem op, hij is oprecht blij als blijkt dat Denay toch weer op zijn werkplek is. Hij nodigt Denay uit voor een kopje koffie en gaat in gesprek. Er was een onduidelijkheid, er waren drie klanten in de wasstraat en er was niemand van zijn collega's. In de communicatie met elkaar ging het fout, Denay voelde zich gekleineerd maar in werkelijkheid was het als een grapje van een van de collega's bedoeld, maar Denay had het dus duidelijk anders beleefd. Na het gesprek waarin het voor Martien duidelijk is vraagt hij Denay of hij het nu kan laten rusten. Voor Denay ligt het nu achter hem. Mooi zegt Martien, want dat is voor hem belangrijk. PTSS kun je niet zien, het zit in je hoofd. Voor zijn collega's is dan ook moeilijk te bevatten wat er aan de hand is, waarom Denay soms zo stil is of soms zo boos word.

In het gesprek raakte Denay een gevoelige snaar bij Martien toen hij vroeg: mag ik bij jou komen wonen. Dat is wat hij zoekt zegt Martien ontdaan, hij zoekt gewoon een veilig gezin om mee samen te wonen, hij heeft niemand. Abdul komt kijken of hij Denay ergens mee kan helpen, on-

dertussen vraagt hij hoe het met de inburgeringscursus gaat. Ik probeer het vol te houden zegt Denay. Dat is de eerste stap, als die af is kan hij weer verder, voor nu wil hij graag in de wasstraat blijven werken.

Ook Abdul ontvluchtte zijn land, hij was nog maar twaalf jaar oud toen hij zijn ouders in Damascus in Syrië achterliet. Een land dat grenst in het westen aan de Middellandse Zee, in het noorden aan Turkije. In z'n eentje reisde Abdul via Turkije en Griekenland naar Nederland, hij was ruim twee jaar onderweg. De ouders met zijn jongste broer en zus kwamen drie jaar later naar Nederland. Voor de oorlog hadden ze een goed leven, vader had een wasstraat en verzorgde het onderhoud van auto's. De oorlog dwong ze tot nadenken, ze wilden de kinderen en zichzelf beschermen want de oorlog had hun hele toekomst in duigen gegoooid. De schoonmoeder regelde de reis, en het was het idee van oma om Abdul te laten vluchten. Ondanks zijn leeftijd was Abdul al aardig volwassen, hij was slim en hij wist zijn mannetje te staan. Het afscheid was heel emotioneel, maar men steunde elkaar met de gedachten, als een van ons weet te vluchten dan gaan we tenminste niet allemaal dood in deze verschrikkelijke oorlog.

De eerste uren dat Abdul met de bus onderweg was naar Aleppo zag hij de verschrikkingen van de oorlog om zich heen. Soms sloeg de twijfel om hem heen, hij wilde wel doorgaan en dacht dan aan Turkije waar ze een andere taal spreken. De gedachte dat het thuis oorlog is en dat hij dit deed voor zijn familie gaf hem de nodige kracht. Was er weer twijfel onderweg dan waren er zijn ouders die hem weer moed inspraken, en die ervan overtuigd waren dat hij goed zou aankomen. Net als Abdul liet Denay zijn familie achter om in zijn eentje de gevaarlijke reis te ondernemen. Zijn familie kon hem niet nareizen, die wist ook van niets. Denay had niet gezegd dat hij weg zou gaan, dat kon ook niet anders, dan had zijn moeder hem nooit laten gaan. Zonder een knuffel en een afscheidskus is hij weggegaan. Nadat Denay in Nederland was aangekomen overleed enige tijd

later zijn moeder. Dat valt hem zwaar, de gedachten daaraan en de gevoelens die dit oproepen stopt hij weg.

Abdul is van slag, hij is zijn ID kaart kwijt geraakt, nu kan hij niet bewijzen dat hij legaal in Nederland is met een verblijfsvergunning voor een bepaalde tijd. Hij heeft een aanvraag ingediend bij de gemeente die hem doorstuurt naar een andere instantie. Abdul raakt verward in de wirwar van de bureaucratie die hem van het kastje naar de muur stuurt. Tot overmaat van ramp is Abdul in Utrecht aangehouden en hij kon zijn ID kaart niet tonen. Hij werd aangehouden en kreeg te horen, je bent illegaal, dus opgepakt en naar het politiebureau gebracht.

Martien regelt een advocaat. Voor hem als werkgever is het ook lastig, de verblijfsvergunning van Abdul is verlopen, nu hebben we geen documenten en geen nieuwe ID kaart. Wat betekent dat voor mij vraagt Martien zich af, mag hij nu trouwens wel werken op dit moment, en is hij nog wel verzekerd. Abdul is blij met de hulp van Martien, hij zit nu twee manden in onzekerheid. Hij vertrouwt erop dat zijn problemen worden opgelost, daarbij vindt hij steun in zijn geloof, hij is ervan overtuigd dat God iemand stuurde om hem te helpen.

Jammer genoeg gaat het niet goed met Denay, hij is weer van z'n werk weggelopen en naar huis gegaan zonder zich af te melden. Het was hem weer teveel, gestresst geraakt en niet bij machte om goed om te gaan met zijn problemen, de gebeurtenissen die achter hem liggen spelen daarbij ook een grote rol. Met een aantal direct betrokkenen bekijkt Martien de gang van zaken, Denay is nu een aantal malen van zijn werk weggelopen, heeft zich ziek gemeld en is niet komen opdagen op zijn werk, en nu is hij weer in boosheid weggelopen. Normaal zou elke werkgever na de 6^e keer zeggen, we stoppen er mee, en tegen de instantie zeggen, hier heb je hem terug, succes ermee. Maar zo steekt Martien niet in elkaar, ik vertik het, zegt hij, ik wil hem niet laten

(Vervolg op pagina 10)

vallen. Hij liegt niet, sterker nog, hij vertelt eerlijk wat er aan de hand is. Het vervelende is ook dat er teveel partijen met hem bezig zijn, gemiddeld zijn er vier á vijf instanties bij betrokken. Martien merkt vaak dat de communicatie onderling nog veel te wensen over laat. Denay raakt daarin verstrikt en Martien probeert daar nu inzicht in te krijgen en vraagt de mensen van de Iriszorg om hem daarbij te helpen.

De Iriszorg is er voor de thuissituatie, het eerste aanspreekpunt is de woonbegeleider, en er is een maatschappelijk werker. In feite is dat iemand van het vluchtelingenwerk omdat Denay officieel een statushouder is. Veel verder komt Martien daar niet mee. Denay met zijn trauma kan op dit moment de dingen niet verwerken, je ziet dat hij alles om hem aantrekt waardoor hij de drang voelt om te vluchten, dat is het verhaal. Iedereen praat over hem, hij heeft daarmee veel moeite

omdat het allemaal achter zijn rug om gebeurt, hij voelt zichzelf nergens in gehoord of begrepen. De laatste keer dat Martien hem sprak zei hij: Martien wil jij niet alles zijn, dat laat duidelijk zien wat erbij hem speelt, een werkgever die ook zijn aanspreekpunt is, dat is wat hij nodig heeft, nu raakt hij verstrikt in alle regeltjes en de mensen om hem heen. Als werkgever kan dat natuurlijk niet, Martien ziet nog wel mogelijkheden, hij wil nog een poging ondernemen. Hij wil nog een keer alle instanties aan preken en het verhaal naast elkaar leggen. Wanneer het dan alsnog niet lukt dan moeten we een besluit nemen, dan kunnen we nog een keer zeggen wat kunnen we hiermee. Want de anderen vragen ook om hun aandacht en ergens moet er een grens zijn.

*Tekst samengesteld en verzorgd door Cor Vilé
Redactielid van de Horizon.*

ONTMOETINGEN 22

Het vergeten kind!

Wanneer een kind niet op tijd wordt opgemerkt en niet de juiste begeleiding krijgt is het vaak verloren voor het leven. Dat het anders kan blijkt uit dit verhaal van Tom.

Tom groeit op in een familie van een alcoholverslaafde vader en een manisch-depressieve moeder en een jonger zusje uit een andere relatie van de moeder. Vader is al vroeg uit beeld en wanneer in beeld is hij een agressief en onberekenbaar mens. Tom en zijn zusje zijn bang van hem. Ze zoeken bescherming bij elkaar. Tom is heel loyaal naar zijn moeder ondanks alles. Hij gaat naar school en houdt heel lang de schijn op dat thuis alles oké is. Tot het mis gaat en echt alle stoppen doorslaan. Tom wordt tijdelijk uit huis geplaatst en krijgt een begeleidster toegewezen. Hij kan het goed vinden met haar en ze weet hem te motiveren om naar school te blijven gaan. Na 2 jaar LTS houdt Tom het voor gezien en

wil hij gaan werken, geld verdienen! De begeleidster zorgt ervoor dat hij een baan krijgt bij een bedrijf dat meewerkt aan een project om jongeren die moeilijk geplaatst kunnen worden een opleiding te geven.

Tom komt in een bedrijf waar hij het jongste is het middelpunt wordt van spot en intimidatie. Hij wordt gebruikt als loopjongen en leert eigenlijk niets als de troep opruimen en koffie halen voor de rest. Tot er een nieuwe chef komt in de werkplaats en ziet dat de jongen totaal niet tot zijn recht komt.

De chef gaat praten met Tom en de begeleidster. Hij krijgt zijn eigen werkplek en krijgt opdrachten waar hij verantwoording voor gaat dragen. Hij is geen loopjongen meer en voelt zich gezien. Het gaat goed met Tom hij woont inmiddels weer thuis en is mantelzorger voor zijn moeder en zus.

Als Tom vier jaar in het bedrijf werkt vertelt hij zijn chef dat hij een droom heeft en dat is vrachtwagenchauffeur. De chef gaat dit bespreken met zijn begeleidster en samen maken ze een plan voor Tom. Ze gaan in gesprek met een transportbedrijf die graag een bijdrage willen leveren aan het opleiden van Tom als vrachtwagenchauffeur. Tot hij zijn groot rijbewijs heeft rijdt hij mee als bijrijder en doet allerlei klusjes. Tom die toch een moeilijke leerling was slaagt in één keer. De eerste rit die hij met zijn truck maakt is naar zijn chef en hij laat voor zijn huis luidruchtig zijn hoorn blazen. Wat is hij trots en wat een werklust heeft Tom die zich graag (De King of de road noemt). Bij een personeelsfeestje leert hij een meisje kennen, Nina, hij is kei verliefd zoals hij zijn vroegere chef laat weten. Mag ik Nina komen voorstellen? Ja hoor, dat mag. De chef hoort dan dat Nina ook een begeleidster heeft omdat ze erg onzeker is en een minderwaardigheid complex heeft en veel gepest is. Ook kan ze moeilijk leren en ze heeft een van nature een boze uitstraling. De chef adviseert Tom om in gesprek te gaan met beide begeleidsters. Gelukkig weten deze 2 dames elkaar goed te vinden en wisselen hun ideeën uit. De begeleidster van Nina heeft een mooie werkplek gevonden in de horeca. Nina heeft veel hulp nodig en is erg onzeker maar met behulp van notitieboekjes met aantekeningen krijgt ze veel voor elkaar. Ook de gesprekken van de beide begeleiders boeken veel resultaat. De beide begeleiders hebben ook hun zorgen want Tom en Nina hebben een kindervens maar zijn daar duidelijk nog niet aan toe. Ze gaan in gesprek met een seksuoloog en vragen advies. In eerst instantie wilde de seksuoloog een gesprek met Tom en Nina maar dat wisten de begeleiders af te houden wetende dat dit een te grote impact zou hebben op het stel. Met behulp van de seksuoloog werd voorgesteld om Nina een anticonceptiemiddel te geven waar ze toestemming voor geeft. De regelmatige gesprekken met de chef en begeleiders leiden ertoe dat het stel zich goed voelt en mee kan draaien in de maatschappij. Ze spaarden samen voor een huisje en wilden een gezinnetje. Tom zag een huis en ging

naar zijn chef om raad hoe dat werkt als je een huis

wilt kopen. Gezamenlijk is het gelukt, ze gingen trouwen en Nina raakte zwanger . Toen kwam er even een diepte unt want Nina kreeg angsten en was bang geen goede moeder te worden. De begeleidster ging praten met het bedrijf waar Nina werkte en Nina kreeg een time out. Het gaf haar de gelegenheid om zich helemaal te richten op het moederschap. Hele notitieboekjes werden er vol geschreven van wat wel en wat niet te doen. Het waren hulpmiddelen waar Nina niet buiten kon. In het hele proces zijn dezelfde mensen in beeld gebleven 2 begeleiders en de chef. Intussen hebben Tom en Nina 2 kinderen en vinden hun gezin compleet. Nina werkt 20 uur per week en Tom op zijn truck maakt soms lange dagen. De begeleiding is langzaam afgebouwd en intussen zijn de begeleidsters van Tom en Nina vervangen maar met zoveel in hun dossiers is het een hele warme en zorgvuldige overdracht is geworden. De chef komt nog regelmatig in beeld. Maar dit gezin is zelf redzaam en weet dat wanneer het moeilijk is of wordt dat hulp nabij is en dat dit kan en mag. De moeder van Tom is intussen overleden. Zij heeft suïcide gepleegd maar mede dankzij de goede begeleiding heeft Tom dit een plaatsje kunnen geven. Zijn zus bezoekt hem regelmatig en woont in een leefgemeenschap. Uit dit verhaal blijkt maar weer hoe belangrijk het is dat kinderen tijdig de hulp krijgen die ze nodig hebben. Met niet al te veel toeters en bellen, een groepje mensen die elkaar verstaan en met maar één belang voor ogen, het welbevinden van kinderen die het zwaar te verduren hebben. Met simpele hulpmiddelen regelmaat en sociale controle komen ze een heel eind. Chapeau Tom en Nina!!

De namen van de personen zijn om privacy redenen gefingeerd.

Joke Lentjes

MEXICAANS KOKEN MET INE

door Ine van Wijk

Avocadocrèmesoepje met krab

Voorgerecht voor 4 pers.
Ca. 15 min.

Ingrediënten:

1 eetlepel olijfolie—1 sjalot (gesnipperd) -
600 milliliter visfond of 600 milliliter visbouillon—
2 avocado's (eetrijp) - 1 bosje koriander (grof ge-
hakt) - 0.5 limoen—1 blikje krabvlees (uitgelekt) -
Chilipepervlokken—evt. 8 eetbare bloemen (om te
garneren)

Bereiden: Verhit de olie en fruit hierin de sjalot in circa 4 minuten zacht. Voeg de visfond toe en breng aan de kook. Schep intussen het vruchtvlees uit de avocado's en meng dit met de koriander en het limoensap. Giet de hete fond erbij en pureer in een blender of met een staafmixer tot een gladde soep. Giet in kommetjes en schep in elke kom een lepel krabvlees. Bestrooi met de chilipeper en garneer met de bloemen. Serveer direct.

Bereidingstip: Vervang in dit recept het krabvlees door Hollandse garnalen. Vervang de bloemen door verse groene kruiden, zoals koriander en dille.

Bietensalade met forel en gepofte mais

Tussengerecht voor 4 pers.
Ca. 30 min.

Ingrediënten: 2 eetlepels olie—100 gram mais (uitgelekt, blik) - 1 mespunt komijnpoeder (djinten) - 1 mespunt kurkuma—
1 eetlepel popcornmais—200 gram gekookte bie-

ten (geschild) - 150 gram gerookte forelfilets—
1 rode peper (zonder zaadjes, in dunne reepjes) -
0.5 bosje koriander

Bereiden: Verhit 1 eetlepel olie en fruit hierin de mails met de specerijen op een lage stand. Voeg een paar eetlepels water toe en laat afgedekt circa 5 minuten stoven. Pureer dit mengsel helemaal glad in een blender of met een staafmixer. Breng op smaak met zout. Verhit de rest van de olie in een zware pan met deksel en verdeel de pofmais over de bodem. Zet de warmtebron op middelhoge stand en leg het deksel op de pan. Pof de mais in de afgesloten pan tot er geen geluid meer hoorbaar is en schakel de warmtebron uit. Snijd de bieten in dunne plakken en verdeel over 4 grote borden. Verdeel de forel in gelijke stukjes over de biet en bestrooi met de rode peper.

Bedruppel met de maissaus en bestrooi met de popcorn. Garneer met een paar korianderblaadjes.

Bereidingstip: Pof de mais voor dit recept niet zelf, maar gebruik kant-en-klare popcorn.

Tortilla met kip en mole

Hoofdgerecht voor 4 pers.
Ca. 30 min. + 1 uur marineren + 20 min. Oventijd

Ingrediënten: 4 kleine tortillawraps—150 milliliter olijfolie—100 gram atjar tjampoer (pot) - 0.5 bosje koriander—
4 partjes limoenen

Voor de saus: 1 eetlepel olijfolie— 1 ui (gesnipperd) - 1 rode peper (grof gehakt)
1 snufje kaneelpoeder—1 snufje komijnpoeder

(djinten) - 1 snufje kruidnagelpoeder—100 mililiter tomatensaus—1 eetlepel blanke rozijn—50 gram pure chocolade

Voor het vlees: 500 gram kipfilets (in blokjes) - 1 theelepel paprikapoeder—1 snufje chilipoeder - 1 snufje kaneelpoeder—1 snufje komijnpoeder (djinten) - 2 eetlepels olijfolie—0.5 limoen (sap)

Benodigdheden: barbecue—aluminiumfolie—keukenpapier

Vorbereiden: Verhit voor de saus (mole) de olie en fruit hierin de ui 5 minuten. Voeg de rode peper en specerijen toe en fruit nog 1 minuut. Voeg de tomatensaus en rozijnen toe en laat de saus 10 minuten zachtjes koken. Pureer de saus en schenk terug in de pan. Voeg de chocolade toe en laat al roerend smelten. Breng op smaak met zout en peper en houd apart. Leg de kip in een schaal. Roer de specerijen, olijfolie en het limoensap door elkaar en schep de kip door deze marinade. Laat minimaal 1 uur marineren in de koelkast.

Bereiden: Rooster de kip op het hoogste rooster van de barbecue op een stuk aluminiumfolie onder een deksel of rooster op een bakplaat circa 20 minuten in de oven (200°C). Keer tussendoor om. Knip intussen de tortilla's van buiten naar binnen in een spiraal. Verhit de olie in een hapjespan en frituur de tortilla's per stuk in een paar minuten goudbruin. Laat uitlekken op keukenpapier en houd warm. Verwarm de mole opnieuw. Leg op elk bord een tortilla en bedruppel met wat mole. Verdeel de kip erover en garneer met atjar, een paar takjes koriander en een partje limoen. Serveer de rest van de mole en atjar apart erbij.

Warm chocoladecakeje met kokos, ananassaus en citroenijs

Ingrediënten:

*50 gram kokosmelk -
50 gram witte chocolade (gehakt) - 4 eieren -*

100 gram suiker—50 gram bloem—100 gram pure chocolade

100 gram boter

*Voor de saus: 1 theelepel boter—100 gram verse ananas (fijnggehakt) - 1 eetlepel gembersiroop
1 eetlepel limoensap*

Voor de garnering: 4 bolletjes citroensorbetijs - evt. munt - evt. eetbare bloemen

Benodigdheden: ijsblokjesvorm—spuitzak

4 kookringen (ingevet) of 4 muffinbakvormpjes (ingevet) - bakplaat met bakpapier

Vorbereiden: Verwarm de kokosmelk en los de witte chocolade erin op. Giet dit in 4 ijsblokjesvormpjes en laat afkoelen. Zet de vorm zodra het mengsel is afgekoeld in de diepvries. Splits 2 eieren, gebruik de eiwitten eventueel voor een ander recept. Klop de eidooiers met de overige 2 eieren en de suiker met een mixer tot een lichtgeel mengsel. Zeef de bloem erboven en klop door. Laat intussen de pure chocolade en boter langzaam smelten in een steelpan. Neem van de warmtebron en klop door met een garde. Voeg dit mengsel toe aan het beslag en klop tot alles goed is gemengd. Schep over in een spuitzak en leg in de koelkast. Verhit de boter voor de saus en bak hierin de ananas met de gembersiroop lichtbruin. Schep over in een blender, voeg het limoensap toe en pureer helemaal fijn.

Bereiden: Verwarm de oven voor op 220°C. Zet de bakringen op de bakplaat. Neem de kokosblokjes uit de diepvries. Spuit de bakringen tot de helft vol met het chocoladebeslag. Duw in elk beslag 1 kokosblokje en bedek met een laagje beslag. Bak de cakejes circa 15 minuten in de oven. Neem uit de oven en zet op borden. Snijd de cakejes voorzichtig los van de bakring en til de ring eraf. Druppel ananassaus langs het cakeje en leg bolletjes ijs bij. Garneer eventueel met wat muntblaadjes en bloemen.

Bereidingstip: Vervang in dit recept het sorbetijs eventueel door vanille-ijs.

Wandelroute Historische Grenspalen

We starten de wandelroute vanaf Natuur Educatie Centrum De Specht aan de Strijbosscheweg. Deze weg dankt zijn naam aan de Hoeve Strijbosch, die nog steeds, aan het begin van deze straat staat.

De route wordt gemarkeerd door palen met een groene kop, die de juiste wandelrichting aangeeft.

Volg een klein stukje de Strijbosscheweg en ga dan het (Cock en Mies) bos in. Steek via het bruggetje de Landmeerse Loop over. Bij het motorcrossterrein even rechts en daar bereiken we de eerste grenspaal: De Logtwalpaal. Deze is genoemd naar de verdedigingswal grenzend aan De Logt, zoals de buurtschap hier vroeger heette.

Vervolg in oostelijke richting en passeer de vlakte waar De Specht de oorspronkelijke schrale grond prachtig laat herleven.

Ga met behulp van een klein opstapje over de slagboom en ervaar het 'blote voeten pad'.

We steken wederom met een bruggetje de Landmeerse Loop over en volgen die tot aan de Pater Petrusstraat.

Pater Petrus was de Overste van le Paters Kapucijnen die hier in 1851 hun klooster bouwden om de geestelijke leiding op zich te nemen van Huize Padua. Huize Padua is de psychiatrische inrichting die is gesticht door de Broeders Penitenten, onder leiding van Daniël de Brouwer. In 1742 bouwden de 'Kluisbroeders' hun kluis - of hermitage - zoals het in de Franse tijd heette, net over de grens met Boekel. Zij zijn het geweest die in ons land een begin hebben gemaakt met de verpleging van geesteszieken.

Hier treffen we de tweede grenspaal aan: De Kluispaal. Deze grenspaal is ook al eeuwenoud maar zijn naam dankt hij natuurlijk aan de bouw van 'De Kluis'.

Over het terrein van Huize Padua lopend bereiken we weer de Landmeerse Loop.

Even verderop passeren we de derde grens-

paal : De Moerboompaal. Het is nu in deze bosrijke omgeving niet meer goed voor te stellen, maar in die tijd was er over het kale Peellandschap vanaf hier uitzicht op de kerktorens van Wanroij, van Sint Anthonis en van Gemert.

We passeren een voormalige zand- en grindafgraving. Vele duizenden jaren geleden zorgden Rijn en Maas hier voor de afzetting van onze ondergrond.

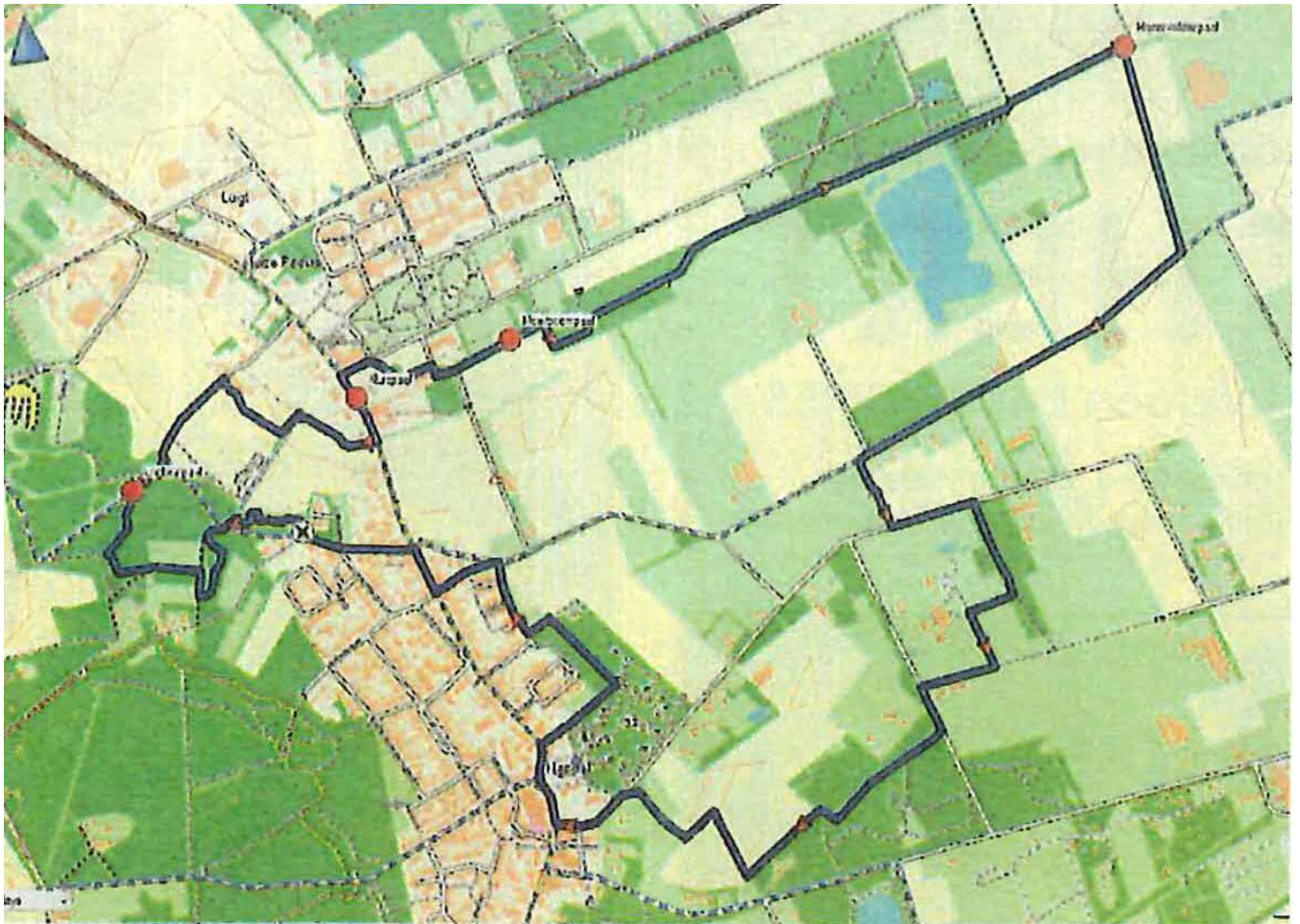
We steken nogmaals de Landmeerse Loop over om direct rechts te gaan naar onze vierde grenspaal: De Heereveldsepaal. Deze is genoemd naar het gebied de Heerevelden; dat op zijn beurt de naam weer dankt aan 'De Heeren van Ghemert'. Deze 'Heeren' mochten dit gebied in vroeger eeuwen al tot hun bezittingen rekenen.

We gaan in zuidelijke richting, volgen dan enkele honderden meters de Heereveldseweg, om via een smal grindpaadje op de Kapelweg te belanden. 'Vogelbosje' rond het recreatieoord en B&B van de Familie Versantvoort.

Behalve een rustmoment is er ook gelegenheid om van het toilet gebruik te maken. De route vervolgend komen we via de Gagelweg op de Dompthoorn.

Na een slingerpad door het bos krijgen we staan recht boven de Peelrandbreuk, die met zijn 'wijstverschijnsel' waarschijnlijk erg heeft bijgedragen aan de vele plaatselijke legendes en aan de wonderbaarlijke genezingen die hier plaats vonden. Het ijzerhoudende grondwater welde spontaan op en zorgde al vroeg in de dertiende eeuw voor het 'Wonderbare Putje' waaraan het bedevaartsoord Handel zijn ontstaan dankt. Een bezoekje aan de kerk met de Mariakapel is een aanrader en ook het prachtige processiepark achter de kerk is de moeite van een bezoek meer dan waard.

Voorbij de kerk en net voor Hotel Handelia kiezen we voor het pad langs het processiepark. Een smal bospad voert dan langs het openluchttheater waar Toneelgroep De Kern elke zomer uitvoeringen verzorgt.

Vanaf de woonwijk Oude Kluis komen we bij de Heereveldseweg. We kiezen voor het zandpad links net voor deze weg, Het pad loopt iets omhoog naar de Pastoor Castelijnsstraat. Steek voorzichtig over/ ga dan meteen rechts en volg deze weg. Voor de Pater Petrusstraat gaan we links en komen langs de historische Hoeve Strijbosch die al in de 15e eeuw beschreven wordt. De Strijboscheweg leidt ons terug naar het beginpunt: De Specht.

Bij het 800-jarig bestaan van Handel zijn de historische grenspalen teruggeplaatst. Eeuwenlang gaven ze niet alleen de grens van Handel met het naburige Boeket aan, maar in vroegere tijden passeerde je bij deze palen ook de landsgrens, De Commanderij van Gemert was eeuwenlang een soevereine Heerlijkheid die bestuurd werd door de Duitse Ridderorde, Voorbij de grenspalen kwam je in het Land van Ravenstein, dat destijds onder het bewind viel van de Keurvorst Hertog van Palts Neuburg.

Wandelroute Historische Grenspalen. Lengte: 7 km. Duur: +/- 1 1/2 uur. Meer informatie: www.erfgoedhandel.nl.

In de samenleving leeft ten tijde van corona een diep verlangen terug te gaan naar een wereld zoals die was, je kunt je dan afvragen of die wereld dan wel zo mooi was. Een wereld die onder druk staat van grote problemen zoals de klimaatcrisis, het verlies aan biodiversiteit, de oceaanverzuuring en duurzaamheid om enkele voorbeelden te noemen. Is er in het nieuwe normaal straks een aanzet voor veranderingen, om onze planeet anders te gaan behandelen, om het leven en onze politiek opnieuw in te richten.

De wetenschap zegt ons dat een virus pas de kop opsteekt als de relatie tussen een organisme en zijn omgeving verstoort is, een virus is een teken, een symptoom van een verstoorde balans met de wereld. Het virus geeft ons ook aan dat er verandering nodig is, dat het nodig is dat we op lange termijn gaan denken. Socioloog Helmut Rosa schreef het boek *Resonantie* waarin hij kijkt naar de manier waarop we de wereld hebben ingenomen en hoe onze verbinding met de wereld onder druk staat. Hij ziet ook de coronacrisis als teken van een fundamentele verstoring van onze verhouding met de wereld.

Roman Krznaric filosoof en schrijver van het boek *De goede Voorouder*, ziet ook dat bijna iedereen de wens heeft om terug te keren naar het oude normaal. Hij wijst ons er op dat die tijd ook heel problematisch was, niet alleen economisch maar ook ecologisch als we kijken naar wat we de aarde hebben aangedaan. Het coronavirus heeft ons ondergedompeld in het hier en nu, in de zoals hij het noemt de korte tijd termijn-urgentie van de dreiging.

De corona pandemie is ook niet het enige probleem, in feite worden de lakens nog een keer opgeschud om het belang van op langere termijn denken nog eens extra onder de aandacht te brengen. Want de problemen van morgen zijn helder, ook in ons eigen land, het onderwijs met

een tekort aan leer-krachten en waardering. De gezondheidszorg, coronazorg, de ouderenzorg, de woningmarkt, de kloof tussen arm en rijk. Het populisme en de raciale onrechtvaardigheden, het vertrouwen in de overheid dat een belangrijk thema is. Onze kinderen die geconfronteerd worden met een pandemie, met scholen die verlaten zijn, met een te lange beperking, niet alleen in hun vrijheid, maar ook in alles wat ze zijn in hun ontwikkeling.

Neuroloog en wetenschapper Eveline Cronen deed onderzoek naar hoe het brein zich van jongs af aan ontwikkelt, en hoe het zich nestelt in de maatschappij. Ze vraagt zich af of we ook lessen leren uit deze coronacrisis. Van belang daarbij is om eerst terug te kijken naar hoe het was voor de crisis. We hebben de neiging om dat te idealiseren, om te denken was het maar weer zoals eerst. Voor de crisis was het ook niet zo ideaal met een grote prestatiedruk waar ook de jongeren mee te maken hadden, $\frac{1}{4}$ van de HBO studenten had burn-out klachten. Vraag je nu aan de jongeren hoe ze de crisis beleven, dan hoor je aan de ene kant de beperking in hun vrijheid, en aan de andere kant dat het ook andere inzichten met zich meebracht. Ze brengen meer tijd door met hun familie, de prestatiedruk is minder, ze ervaren meer rust en ontdekken nu hoe belastend sommige dingen waren.

Roman Krznaric schrijft ook over nieuwe inzichten die nodig zijn om de jongeren de toekomst te geven die ze verdienen. We zullen ons consumptiegedrag met de tijd moeten veranderen om de doelstellingen voor de toekomst te kunnen realiseren. Het is niet het opgeven van dingen en dat zien als een beperking, het is meer het besef van inzien dat er iets is van toereikendheid. Je kunt je afvragen of we al dat luxe en gemak wel nodig hebben.

Mathijs schouten Filosoof en ecooloog zegt dat het nodig is om de wereld op een andere manier te gaan inrichten met minder materiële welvaart, waarom moeten we steeds meer en meer en de aarde nog zwaarder belasten. Laten we ons meer richten op welzijn, in educatie, in gezondheid, in het beleven van schoonheid. Groei uitdrukken in nog meer materie dat kan niet meer vindt Mathijs

Eveline Cronen. De geschiedenis leert ons dat wanneer een crisis een systeem raakt, dat de verschillen die er al waren in kansen tussen mensen door een crisis worden uitvergroot. Dus na de crisis is er geen blanco blad waarmee we positief opnieuw kunnen beginnen.

Dan zien we dat mensen die minder kansen hadden, nog minder kansen hebben en dat mensen die het vrij goed hadden, er ook vrij goed doorheen zijn gekomen. Dat is straks het startpunt, wanneer we ons dat niet goed realiseren worden we te idealistisch. Dan denken we al snel van mouwen opstropen en dat het weer gaat worden zoals we dat ons hebben voorgesteld. Cronen zegt dat je best kan veranderen, zeker als jong volwassenen wanneer de hersenen nog in de groei zijn en heel vormend. Dat wil niet zeggen dat wanneer je wat ouder bent en de hersenen minder flexibel zijn met wat ingeslepen paden, dat je dan niet kan veranderen, het kost je alleen wat meer moeite.

Wat de jongeren betreft die hebben een duidelijke mening, die willen straks een betere planeet, dat er beter voor hen gezorgd wordt zodat er voor hen straks een betere toekomst is. De jongeren willen graag solidair zijn en vragen aan ons, de mensen om zich heen, om ook solidair met hen te zijn. Dat de oudere generatie nadenkt om te begrijpen en in te zien wat de jeugd van nu belangrijk vindt, wat ze graag willen, om daar dan op in te spelen.

Onlangs in een documentaire op tv vertelden vier jong volwassenen van vier verschillende culturen over een voedselbos in Amsterdam West. De inspiratie vonden ze bij Wouter van Eck, één van de grote pioniers van het voedselbos in Groesbeek. Het voedselbos laat zien dat dit een uitstekend en levensvatbaar alternatief is voor het bestaande

landbouwsysteem. Een plek waar experiment, educatie en ontmoeting centraal staan en waar we op termijn ook letterlijk de vruchten van gaan plukken. De vier jong volwassenen verwachten van de oudere generatie dat ze met de jongeren meedenken. Ze stellen de ouderen ook medeverantwoordelijk voor de problemen die er nu zijn en die in hun ogen ergens in het verleden zijn ontstaan. Die oudere generatie verwacht van de jongeren dat wij met onze opleiding voor een oplossing kunnen zorgen voor de problemen die ze zelf hebben veroorzaakt, want wij zijn de generatie van de toekomst.

Roman Krznaric stelt dat het nu aan ons is om de stem van de toekomstige generatie te laten doorklinken in ons politiek, economisch en cultureel leven.

Socioloog Helmut Rosa vertelt hoe gedreven we zijn door het verlangen de wereld om ons heen onder controle te brengen, om de dingen bereikbaar, toegankelijker en voorspelbaar te maken. We willen heel stipt zijn in onze afspraken en dingen vastleggen, we willen daarbij ook de omstandigheden kunnen bepalen om het onder controle te hebben. We schermen ons zelf af om niet onverhoopt verrast te worden, het is bijna een soort drug waar we naar snakken, alles moet steeds heftiger en groter zijn, we willen alles ter beschikking hebben. In die wereld is er nog nauwelijks sprake van enige resonantie met de ander en is de werkelijkheid ver weg. In de crisis van de moderne tijd zien we de gevolgen daarvan terug op drie niveaus, op politiek, psychologisch en ecologisch niveau.

Psychisch lopen we het gevaar dat we niet meer geraakt worden, dat we de ervaring van verbinding verliezen, dat er weinig is wat ons nog aanspreekt. Er ontstaat een gevoel van waarneming dat we niet van het leven krijgen van wat we ons zelf beloofd hadden. Dat roept een gevoel van boosheid op die over kan gaan naar een agressievere vorm.

De dieper liggende achtergrond is de teleurstelling dat ze niet gekregen hebben van wat ze van het leven hadden verwacht.

Ecologisch gezien zit de verandering die nodig is niet alleen in het lange termijn denken. Met de keuzes die we straks maken bij het schap in de winkel stellen we de boer in staat om op een meer natuurlijke manier te kunnen werken. Wanneer we ons realiseren dat de keuze bij het schap direct het leven van een koe raakt en dat ons koopgedrag dus gevolgen heeft voor het boerenbedrijf wordt onze relatie met de boer zichtbaar.

In het lange termijn denken is het belangrijk om niet alleen onze horizon te verbreden, we dienen ook zorg te dragen voor onze volgende generatie en het nest niet verder te vervuilen. Een beetje terug naar de natuur zoals velen dat dankzij de coronacrisis ontdekt hebben en dingen zien die ze eerst niet eens bewust waren. Mensen verbonden zich onbewust met de natuur, ze voelden een relatie met de schoonheid die ze zagen en voelden zich ermee verbonden, en dat op een klein stukje van de planeet waar ze zelf wonen.

Helmut Rosa roept ons op om meer open te staan voor de wereld om ons heen, dan resoneert er iets in ons zelf waarmee we meer betrokken en gevoeliger worden voor de wereld om ons heen.

De pandemie zet ons aan het denken, het water stijgt, de aarde warmt zich steeds verder op en het klimaat wordt onberekenbaar. In de generatie van nu klinkt de roep om verandering, ze willen een betere wereld en een betere planeet.

Eveline Cronen. De ouders van nu hebben nog een omslag te maken in de manier waarop ze denken. Ze zien zichzelf op een leeftijd dat het er voor hen niet meer toe doet. Dat is niet realistisch, de mensen worden ouder en in het leven dat nog komt hebben ze ook de verantwoordelijkheid om de jonge generatie te ondersteunen in hun doel-

stelling voor een betere wereld op een collectief niveau. De jongere generatie van nu stemt hoopvol, dat de jeugd de toekomst heeft onderstrepen ze met hun identiteit, ze willen een betere wereld en een betere planeet en willen er ook echt voor strijden. Dit is hun ding, dit is de groep met een gezamenlijke identiteit waar ze bij willen horen.

De generatie van nu die straks de ouders zijn hebben nog een hele weg te gaan. De pandemie heeft in hun ontwikkeling psychisch leed veroorzaakt die ze nog eerst te verwerken hebben.

Wie terug kijkt naar de veranderingen door de tijd heen ziet daarin de bevestiging dat elke tijd uiteindelijk een nieuwe ontwikkeling heeft door gemaakt en dat er in die tijd ook pandemieën zijn geweest. In de tijd van nu is er al veel in beweging gezet ook onder het oppervlak, er zijn ontwikkelingen in gang gezet voor de veranderingen op langere termijn. Ontwikkelingen die de hoop uitspreken dat het nieuwe normaal straks na de pandemie dan ook de tijd zal ingaan als een tijd die een nieuwe ontwikkeling heeft door gemaakt, die begon met de generatie van nu.

De naam van de schrijver weet ik niet, maar ik vind het een passende zin om er dit document mee te beëindigen. Wat we aan het doen zijn met de dingen om ons heen, is hetzelfde als wat we met onszelf aan het doen zijn.

Tekst samengesteld en verzorgd door Cor Vilé

Bron: Voorbij het virus. Albert Aartsen en Eugenie van de Weerdt.

Leven is ontmoeten

“Leven is ontmoeten”, zo schreef filosoof en theoloog Martin Buber. Wat bedoelt hij daarmee en wat hebben we eraan? En kunnen we er ook iets mee in de psychiatrie?

Eenvoudig gezegd zei Buber dat het leven draait om ontmoetingen. Buber zag in elke ontmoeting een bijzondere kans. We kunnen er altijd voor kiezen om onszelf te verschuilen, óf om onszelf tevoorschijn te laten komen in de ontmoeting met een ander.

Ieder mens is uniek en ieder mens heeft diepgang. We zijn allemaal zoveel meer dan dat we op het eerste gezicht zien als we elkaar tegenkomen. Voor Buber was elke ontmoeting weer een kans om onszelf te laten zien met alle diepgang die daarbij hoort. En ook een kans om de ander te zien in zijn of haar diepgang.

Ontmoeten moeten we dus niet zomaar achteloos doen volgens Buber. Echt ontmoeten vraagt erom dat we onszelf toestemming geven om helemaal aanwezig te zijn, dat we niks van onszelf achter hoeven te houden. Alles wat bij ons hoort mag er zijn. Het ontmoeten van een ander vraagt erom dat we onze oordelen, of alles wat we denken te weten over de ander even “vergeten”. Zodat we ook de ander in zijn of haar diepte kunnen zien.

Dit klinkt best vermoeiend en veelgevraagd. En toegegeven, Buber leefde in een tijd waarin er nog veel minder afleiding was en dus heel veel tijd om elkaar lekker diepgaand te ontmoeten. Toch (of misschien juist wel daarom) kunnen we nog wat leren van Buber in mijn ogen.

Door de ander te ontmoeten met alle diepgang die we hebben geven we onszelf namelijk een kans om te groeien. Zoals een kind leert door te kijken naar andere mensen, zo kunnen wij ook leren en groeien door de relaties die we aangaan. Zonder relaties kunnen we eigenlijk niet groeien, aldus Buber.

Misschien moeten we er niet naar streven om elke ontmoeting zo diepgaand te laten verlopen, het is tenslotte soms ook wel fijn om af te kunnen rekenen bij de kassa zonder elkaar diep in de ogen te hoeven kijken. Maar ik denk wel dat het zinvol is om in sommige relaties te oefenen om te leren onze diepere gevoelens in te brengen. En ook om te leren de ander te zien als uniek persoon met diepgang.

De psychiatrie gaat grotendeels over relaties, of we nu cliënt of medewerker zijn. We komen voortdurend anderen tegen. Als Buber gelijk heeft dan zijn juist deze ontmoetingen mogelijkheden om een zinvol leven te ervaren. Omdat we elke keer weer kunnen oefenen met onszelf te zijn in aanwezigheid van een ander.

Dat vraagt veel van beide partijen. Het is niet altijd makkelijk om kwetsbaar en open zijn. En dat hoeft ook niet altijd. Toch is de troost die Buber's idee biedt groot in mijn ogen: elke keer dat we een ander ontmoeten is er weer de mogelijkheid van meer onszelf te worden en de ander meer zichzelf te laten zijn.

Albertjan Haan, dienst levensoriëntatie

Soms moet je stilstaan

Soms moet je stilstaan.
om verder te gaan dan het pad
en de haast die je voeren
verder te zien dan een oogopslag
naar de wereld aan je voeten

Soms moet je stilstaan
bij het gewone
om het bijzondere
te begroeten.

Gedicht uit Boskapel de Biesselt

CREATIEF

door Paula Leenders

VERBLOEMEN.

In de vorige edities zijn we druk bezig geweest met het thema Vogels. We hebben vogelhuisjes beschilderd, vogels gespot en ze ook gemaakt. Laatst ging ik een stuk wandelen. Ik werd getroffen door de schoonheid van de prachtige weiden en bermbloemen. We verbloemen deze editie het thema Vogels en gaan ons bezig houden met vlin-
ders. Want wat zijn bloemen zonder vlinders.

Een ideetje tussendoor:

- Maak tijdens een wandeling foto's van uw lievelingsbloemen.
- Print de foto uit.
- Plak de foto op een stuk mooi wit karton.
- Plastificeer het karton. - U heeft nu een prachtige boekenlegger in uw bezit.
- Zet er een felicitatie of een andere wijsheid bij dan heeft u een origineel cadeautje en/of verjaardagskaart gemaakt.

Terug naar de vlinders. Er zijn heel veel mogelijkheden om vlinders te maken. Niet alleen van klei maar ook van papier, wc rolletjes, plastic, karton, tekenen, schilderen en vlinders van hout. En er zijn oneindig veel 'vlindergebruiksmogelijkheden'. Een vlinder als broche, haarspeld, vlin-
ders op een steel in een bloemenvaas etc.

De vleugels zijn gemaakt van cupcake vormpjes. Deze gaan we maken.

Ze staan overal leuk. Je kan ze op een prikker plakken met plakband en ze in een vaas bloemen zetten, of op het vogelhuisje als het huisje binnen staat. De vlinder staat leuk in je haar, op een sjaal of op je handtas. En er zijn mogelijkheden om je vlinder 'een eigen gezicht' te geven.

Wat hebben we nodig.

Cup cake vormpjes—Plakband—Pritt stiften—Kraaltjes —Wiebeloogjes, stukjes stof

Hoe maak je het?

Deze leukerds maak je door op een knijper drie pompons te plakken. Tussen de knijper stop je dubbel gevouwen cup cake vormpjes. Van chenille maak je voelspriet en tot slot plak je er nog een paar (wiebel)ogen op.

Je kan zelf eindeloos de vleugels versieren met allerlei materialen. Je kan de vleugels zelfs beschilderen met leuke patroontjes in leuke kleuren.

Pasta vlinders

Noemen jullie farfalle ook altijd 'vlinder pasta'? Tover ze dan eens

echt om in vlindertjes door ze te verven en op een stevig vel papier te plakken. Het resultaat is een super vrolijk 3D kunstwerk.

Vlinders van chenille draad

Het lijfje maak je van een halve zwarte draad die je dubbelvouwt. En de vleugels maak je van twee verschillende kleuren draad die je beiden tot halverwege oprolt. Dan leg je ze tussen het lijfje en draai je het lijfje in elkaar zodat de vleugels er niet meer tussenuit kunnen vallen.

De uiteindes van het zwarte draad buig je in voelspriet en je vlinder is klaar!

Ter overweging

De ander de schuld geven, je bent niet de enigste, je raakt er je eigen ongemak en frustratie mee kwijt. Het geeft een gevoel van controle, je hebt niks verkeerd gedaan. Je bent oké, je kruipt in de slachtofferrol en hebt geen reden om kritisch naar je eigen gedrag te kijken,

Ze weten het zo te wenden en te keren dat het niet aan hen ligt, het is allemaal de schuld van, een denkfout die gebruikt wordt als uitlaatklep voor mensen die graag mooi weer spelen en hun gevoelens opkroppen. Goede dingen hebben we zelf veroorzaakt, slechte dingen komen door anderen of door de omstandigheid.

Zo'n denkfout is een onderdeel van een proces waarin gedachten vervormd worden door de behoefte aan zelfvertrouwen, om zichzelf te kunnen zien in een positief licht. Ze eigenen de positieve dingen naar zichzelf toe en negatieve dingen leggen ze buiten zichzelf neer, bij de ander of in een bepaalde situatie, het ligt in ieder geval nooit aan hun zelf.

Om een voorbeeld te noemen, veel mensen vinden van zichzelf dat ze uitstekend auto kunnen rijden. Dat is ook de reden waarom er tegenwoordig zoveel mensen met een telefoon achter het stuur zitten. Ze kunnen prima autorijden, whats appen en of telefoneren tegelijk. Wanneer er dan een ongeluk gebeurt of er gebeurt iets onverwachts, dan ligt dit altijd aan de ander, aan de omstandigheid.

Cor Vilé

Activiteiten Huize Padua

AUGUSTUS

Zaterdag 7 augustus

Silent Disco om 19 uur in de Carrousel

Donderdag 26 augustus

Bingo om 19.00 uur in zaal Brouwershof

SEPTEMBER

Donderdag 23 september

Bingo om 19.00 uur in zaal Brouwershof

Donderdag 30 september

Dagtocht naar Breda, meer informatie volgt op de borden

OKTOBER

Zaterdag 2 oktober

Silent Disco om 19.00 uur in de Carrousel

Donderdag 7 oktober

Najaarsmodeshow

Donderdag 14 oktober

Filmavond

MENSEN

Die oog voor je hebben
die tijd voor je maken
geen voorbijgangers
maar geïnteresseerden.

MENSEN

Die zichzelf overslaan
alleen jou verhaal
willen horen.

MENSEN

Die bescheiden zijn
toenadering zoeken
die naast je staan.

MENSEN.

Al is het er maar een!

Gerrie van der Rijt—van Sinten

NIEUWS VAN COMMUNICATIE EN DE RAAD VAN BESTUUR

door Ankie van Hezewijk

Update Corona

Op het moment van schrijven van deze Horizon zet de daling van het aantal besmettingen met Covid door. Heel fijn dat er weer veel meer mogelijk is! Dat betekent dat een aantal maatregelen, zoals het dragen van een mondkapje, ook binnen GGZ niet meer nodig is. Heb je vragen over de stand van zaken, kijk dan op de website van het RIVM of GGZ Oost Brabant. Daar vind je de meest actuele informatie.

Ga je mee fietsen?

ODAC Huize Padua met een nieuwe fietsservice.

Bewoners en afdelingen van Huize Padua kunnen fietsen lenen om samen te ontspannen of leuke dingen te ondernemen.

Wat kun je lenen? Elektrische duo fiets, driewieler fiets, tandemfiets

Waar en wanneer?

Van maandag tot en met vrijdagochtend via de fietsenmakerij in het Ambacht Centrum.

Van vrijdagmiddag tot en met zondagavond via de receptie van Huize Padua.

Plattegrond Ontmoetings- en Activiteiten Centrum Huize Padua

Wil je weten waar op Huize Padua welke activiteit plaatsvindt? Er is nu een plattegrond. Deze is verkrijgbaar bij het ODAC, dagactiviteitencentrum. Of kijk op ggzoostbrabant.nl bij wonen en dagbesteding. (zie rechter kolom)

Digitale poli viert 1e verjaardag

Precies een jaar geleden is een klein groepje behandelaren gestart met de Digitale poli van GGZ Oost Brabant. Momenteel ontvangen 133 cliënten 100% online zorg vanuit de Digitale poli.

Het uitgangspunt van de Digitale poli is herstel-gerichte zorg die zich richt op alle domeinen van herstel: persoonlijk herstel, symptomatisch herstel en sociaal maatschappelijk herstel.

Bij ons kun je terecht voor een 100% online behandeling. Ons multidisciplinaire team begeleidt je in drie maanden naar je behandeldoel. Een snelle start, geen reiskosten of reistijd. Vanuit je eigen vertrouwde plek log je in wanneer jij wilt. De videogesprekken met je behandelaar heb je op afspraak, in een beveiligde omgeving. Jouw behandeling wordt optimaal ondersteund door persoonlijke online opdrachten en intensief contact met jouw behandelaar.

Het team is in het afgelopen jaar gegroeid en bestaat uit een volwaardig multidisciplinair team met: arbeidsrehabilitatie, ervaringsdeskundige, psychiater, Klinisch Psycholoog, psychotherapeut, GZ-psychologen, psychologen en verpleegkundige. Er is een centraal secretariaat en interne en externe collega's in de regio weten ons steeds beter te vinden.

Meer weten? Kijk op

<https://www.ggzoostbrabant.nl/digitale-zorg/de-digitale-poli>

Daar vind je de flyer en diverse filmpjes over de digitale poli.

Jaarverslag 2020: Samen doen wat wél kan!

Jaarverslag 2020: Samen doen wat wél kan!

2020 was een jaar om nooit te vergeten. We stonden met elkaar voor grote uitdagingen in een veranderde wereld. Daarbij stond de zorg voor onze cliënten én medewerkers altijd voorop. Vandaar de titel van ons jaarverslag 2020: Samen doen wat wél kan!

Blik je mee terug op 2020? Je vindt het jaarverslag op de website, bij publicaties en dan jaarverslagen : <https://ggz-oost-brabant.foleon.com/digitaal/jaarverslag-2020/welkom/>

Padua Pop 2021: editie met een gouden randje

Het was een dag met een gouden randje. Wat was het genieten afgelopen zondag op Huize Padua voor cliënten, buurtgenoten, medewerkers én artiesten! Voor het eerst sinds voorjaar 2020 meer levendigheid op ons mooie landgoed. Elkaar weer ontmoeten. Klein maar fijn. Uiteraard binnen de coronaregels.

In de ochtend een inloophmoment over de Gebiedsvisie LLHP voor de buurt en andere belangstellenden met 'n kopje' koffie met liefde'. In de namiddag 'Padua Pop komt naar je toe...' Kleinschalige optredens in de binnentuinen van onze woonvoorzieningen. Dank aan artiesten Bart van Loon, Los Ancianos, Robert&Karin, De Marktkoopman en The Furious Folks.

We duimen dat we volgend jaar samen een volwaardig festival mogen beleven op 29 mei 2022. Noteer die datum alvast in je agenda!

Wandeltocht 5 en 10 km: start tussen 9.00 en 9.30 uur

Voorinschrijving € 2,50 | na-inschrijving € 3,50

Trimloop 1,5 km: Jeugd t/m 12 jaar | start 9.45 uur

Voorinschrijving € 2,50 | na-inschrijving € 3,50

Trimloop over 3-6-9-12 of 15 km: start 10.00 uur

Voorinschrijving € 4,00 | na-inschrijving € 5,00

Voorinschrijving tot 5 september 2019 via www.inschrijven.nl (betalen via iDeal)

Na-inschrijving op 11 september in De Carroussel te Huize Padua, tot 30 minuten voor aanvang.

Als je leeft alsof je niet geliefd wordt, is dat net zoiets als het kortwieken van een vogel die je zo zijn vermogen om te vliegen ontnemt.

Mensen worden niet omschreven en begrensd door hun beperkingen, maar door de bestemming die wij met hun hebben.

Groei betekent verandering en veranderingen brengen risico's met zich mee, je stapt van het bekende in het onbekende.

Rechten zijn iets voor hen die willen overleven zodat ze niet aan relaties hoeven te werken.

Joke Lentjes

Heuvels met de resten van een Romeinse tempel—Lennart van den Elsen

Tekening van Lennart van den Elsen

NIEUWS VAN DE CLIËNTENRAAD

Advies inzake sluiting 't Paapje in Boxmeer

Ter behandeling en beoordeling van de adviesaanvraag 'sluiting 't Paapje' heeft de cliëntenraad de volgende algemene uitgangspunten gehanteerd:

Continuïteit van de zorg;

Kwaliteit van de zorg;

Veiligheid en risico's voor de cliënt;

Cliënttevredenheid;

Participatie door de cliënt.

Constateringen vanuit de cliëntenraad

-De cliëntenraad stelt vast dat, naast niet door de GGZ Oost Brabant beïnvloedbare factoren, met name de manier waarop het gehele proces is vormgegeven tot teleurstellingen bij cliënten heeft geleid.

-Tevens stelt de cliëntenraad vast dat er in het gehele traject sprake is geweest van een aantal 'missers' voor wat betreft communicatie en participatie. Ook het besluitvormingstraject richting de adviesgremia verdient geen schoonheidsprijs. Dit wordt door de cliëntenraad als mosterd na de maaltijd ervaren.

-De doorontwikkeling van scheiden wonen en zorg LvC en de sluiting van woonvoorziening 't Paapje heeft betekenisvolle gevolgen voor cliënten. Er zijn maatregelen bedacht om deze gevolgen op te vangen. De cliëntenraad stelt vast dat met name een warme overdracht van cliënten hierbij cruciaal is.

-Naar het oordeel van de cliëntenraad is een aantal van de gegeven antwoorden op de door hem gestelde vragen niet juist. Daar dit verder niet relevant is voor zijn advisering laat de cliëntenraad het bij deze constatering.

De cliëntenraad en familieraad adviseren:

De cliëntenraad adviseert om erop toe te zien dat van een warme en zorgvuldige overdracht (van cliënten, medische dossiers en personeel) in de praktijk ook daadwerkelijk sprake zal zijn.

-De cliëntenraad adviseert om na zes maanden de tevredenheid bij de betrokken cliënten te meten en de cliëntenraad van de uitkomsten hiervan op de hoogte te stellen.

-De cliëntenraad adviseert te borgen dat in trajecten met (forse) gevolgen voor cliënten er geen 'onjuiste' toezeggingen worden gedaan teneinde teleurstellingen te voorkomen. Beloof niets aan cliënten dat niet 100% zeker is.

-De cliëntenraad hanteert als uitgangspunt dat indien trajecten/plannen ertoe leiden dat er minder geld over is om de indirecte kosten te dekken - zoals in het geval van sluiting 't Paapje - dit op geen enkele wijze nadelige gevolgen voor (budgetten voor) cliënten mag hebben. De cliëntenraad adviseert om dit uitgangspunt ook op deze casus toe te passen.

Foto's van vroeger

Bekijk je de foto's van vroeger weer ga je een paar stappen terug je beleeft alles weer 'n keer wat ging de tijd toch vlug.

Sommige foto's maken je weer blij er zijn er ook waarvan je denkt die tijd is gelukkig voorbij waar je verder geen aandacht aan schenkt.

Er zijn foto's, die je liever niet meer ziet die je eigenlijk dient te verscheuren want die brachten je het nodige verdriet dat zet je weer aan om even te treuren.

Toch over het algemeen is het wel fijn soms even terug in die tijd te duiken om telkens gelukkig te kunnen zijn dien je af en toe herinneringen te gebruiken.

Cari Blom.

LEESRUBRIEK

Buiten wordt het aangenaam warm. Een mooi boek lezen in de tuin of op het strand. En dit gaat je helpen! Een vaste lezersrubriek in de Horizon door en voor lezers.

Het delen met andere lezers van al je boeken-nieuwtjes: leuke boekentips, recensies, leuke sites en alle andere boekenweetjes. Misschien lees je voor en wil je vertellen over je leuke voorleesmomenten en de leuke prentenboeken of andere leuke leesactiviteiten die je onderneemt.

Je kunt je bijdrage richten aan de redactie van Horizon.

DOE MEE!

Deze keer start ik met twee krantenartikelen over stereotypen en vooroordelen over typisch mannen en vrouwenliteratuur.

'Vooroordelen over vrouwen in literatuur springlevend'

Bouquetreeksroman.

We kunnen hiervan niet alleen de literaire jury de schuld geven. De fictielezer (vrouw/hog-opgeleid/50+) heeft net zomin een boodschap aan de Nederlandse vrouwelijke literaire auteur. Dat blijkt uit Het Nationale Lezersonderzoek, dat het project The Riddle of Literary Quality in 2013 deed en waar mijn onderzoek deel van uitmaakt. Nederlandse, literaire vrouwelijke auteurs verkopen al veel slechter dan hun mannelijke tegenhangers. Dat werk wordt dan ook nog eens minder literair gevonden. En het aantal keer dat in ons onderzoek een roman van een vrouwelijke auteur vergeleken werd met een 'vrouwenboek' of 'Bouquetreeksroman' was niet eens op vijf handen te tellen. De vrouwelijke auteur wordt dus door alle deelnemers in het literaire veld achtergesteld. Maar ja, zegt de criticus, dat ligt aan haar werk. Dus keek ik daarna, deels met computeranalyses, naar de teksten waarover wij meningen

hadden verzameld, plus een selectie (toen nog) AKO- en Librisgenomineerden. Daaruit bleek dat er inderdaad verschillen zijn tussen werken van vrouwelijke en mannelijke auteurs, maar dat die allereerst voor een groot deel uit het genre te verklaren zijn. Daarnaast blijkt de hoek van waaruit je naar de resultaten kijkt cruciaal. Vaak wordt ingezoomd op de uiteinden, de extremen in de verschillen, terwijl de overlap in het midden aanzienlijk is. Het genderverschil is dus vaak minder groot dan lijkt bij dit soort analyses.

Typisch chicklit?

Tot slot keek ik naar een 'vrouwelijk' onderwerp, aandacht voor het uiterlijk, in een set van literaire en chicklitromans (denk: Bridget Jones's Diary). Het onderwerp uiterlijk bleek noch exclusief vrouwelijk, noch typisch voor chicklit: mannelijke literaire auteurs spendeerden er de meeste zinnen aan - om een prachtige vrouwelijke love interest te beschrijven. Dat is vast meer literair dan een vrouw die in de spiegel kijkt, maar ik vond in de beschrijvingen ook nog een terugkerend stereotype: beeldschoon, lichte huid, slank, jong, fragiel én destructief, want zij verraadt de mannelijke hoofdpersoon nagenoeg altijd.

Afgelopen vrijdag (18 mei) promoveerde literatuurwetenschapper Corina Koolen aan de UvA op een onderwerp waarover voorheen vooral gespeculeerd werd: de waardering voor het werk van vrouwelijke schrijvers. Die zou lager liggen dan de waardering voor het werk van mannelijke schrijvers. Zo krijgt het zelfs een apart schap in de winkel: de chicklit afdeling. Een mannelijke variant daarvan is er niet. Vrouwelijke auteurs in Nederland produceren honderden literaire romans per jaar, maar ontbreken opvallend vaak in de shortlists voor belangrijke literaire prijzen. Ze worden ook minder vaak gerecenseerd worden de kranten. Waarom? Ongefundeerde oorzaken die regelmatig voorbij komen: er zijn gewoon minder vrou-

welijke auteurs, ze durven niks naar uitgevers te sturen. Of de klapper: het ligt aan de literaire kwaliteit van hun werk.

Mijn conclusie: we zijn minder onbevooroordeeld dan we graag denken. 'Vrouwelijk' kan in 2018 nog steeds als argument tégen literaire kwaliteit worden gebruikt. We hangen onbewust veel meer op aan gender dan gerechtvaardigd is. En als we iets willen veranderen, dan moeten we allemaal actie ondernemen.

Ook u, lezer. Steeds opnieuw. Koop en lees romans van vrouwen. Bespreek een vrouw. En doe eens alsof haar werk door een man geschreven is. Het leest vast anders. Ook ik heb ervan geleerd en het woord 'schrijver' vervangen door auteur. Kortom: dit krantenartikel vertelt ons dat 'de roman' een heel andere betekenis heeft gekregen en niet meer automatisch wordt ingedeeld onder noemer 'vrouwenliteratuur'.

Mijn Boekentip deze keer is een roman. Het gaat over de betekenis van de liefde die voor iedereen anders kan worden geleefd. Het gaat over een andere kijk op het leven. Over afwijken van de standaardnormering, vindingrijk zijn, creatief en andere betekenissen geven aan de alledaagse en vanzelfsprekende. Over elkaar de ruimte gunnen, de vrijheid geven aan zichzelf en de ander om zichzelf te ontdekken met als risico om te worden afgewezen.

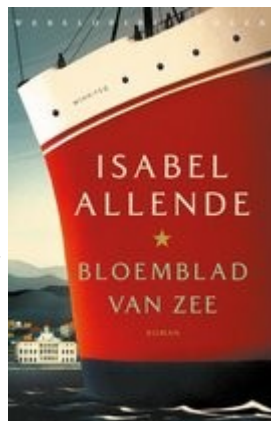
Boekentip: Bloembad van zee

Auteur: Isabel Allende

Isbn nummer: 978 90 284 5009 7

Bloembad van Zee, deze titel heeft een dubbele betekenis en zet aan tot nadenken. over nadenken.

Het gaat over Rose, haar schoonmoeder Carmen en Victor wiens levens met elkaar verstrengeld raken tegen de achtergrond van de burgeroorlog in Spanje en politieke woelige tijden in Chili, Colombia en Venezuela. Historische gebeurtenissen worden beschreven en achter in

het boek is een tijdslijn opgenomen. En zijn geen lange epistels in het boek opgenomen over mooi gedekte tafels, maar over liefde die in het laatste hoofdstuk betekenis krijgt. Een passievol boek voor man en vrouw.

Veel leesplezier.

Paula Leenders

Helden

Er zijn veel helden die nooit in het voetlicht staan, die ook eens de aandacht verdienen zonder een heldendaad te hebben verricht.

Het zijn gewone mensen die elke dag moed en inzet tonen om door te gaan, die steeds opnieuw hun dagtaak invullen om te helpen waar het kan, voldoening vinden doet ze goed.

Vrijwilligers die zich belangeloos inzetten, informeren, steunen, delen, pen meenemen, boodschappen doen, de stoep schoon vegen mensen die er zijn voor anderen is een zegen.

Vrijwilliger zijn is jezelf onbaatzuchtig opzij zetten om de medemens een ruggensteuntje te geven, die de taken vol overgave op zich neemt, een goed luisterend oor maakt vele mensen blij.

Onbekend

Ingestuurd door Cor Vilé

Ik heb al vroeg geleerd

Ik heb al vroeg geleerd te weten dat niets te willen valt, dat het geluk net als de wind plotseling jouw kant opwaait, dat de liefde, net als de regen onverwacht aan je venster klopt, dat wel en wee binnenkomen zonder hun voeten te vegen en dat het zo goed is.

Toon Hermans

Kom kijken in de kas van Huize Padua

OP = OP

*Rode bessen,
zwarte bessen
of
aardbeienjam
vanaf € 2.50*

*Boontjes 300 gr € 1.-
Vers (zolang de voorraad strekt)
of diepvries*

*Gele Courgette
€ 0.50 per stuk*

*lekker voor in de salade
Indische kers*

*Tot ziens bij de
groenactiviteiten Huize Padua*

*Wij zijn geopend
op maandag t/m donderdag
9.00-11.30 / 13.15-16.30
Vrijdagmorgen 9.00-11.30*

Kunstroute Mill

De kunst route van Mill is een mooie gelegenheid om te wandelen of te fietsen.

Voor de achtste keer organiseert Ontdek Mill een Kunstroute in de gemeente Mill en Sint Hubert. De organiserende werkgroep binnen het toeristische en recreatieve platform Ontdek Mill heeft voor 2021 het thema Vrijheid Blijheid gekozen. Ook voor de geplande Kunstroute in 2020 was dit het thema. Toen met het oog op 75 jaar leven in vrijheid. Deze editie moest door de strijd tegen het coronavirus helaas worden geannuleerd. Maar het thema Vrijheid Blijheid heeft met het oog op deze coronacrisis aan kracht toegenomen. Daarom is Vrijheid Blijheid ook het thema voor 2021 en heel wat deelnemers hebben zich hierdoor laten inspireren. Deze ruim 15 kilometer lange Kunstroute werd op 5 mei 2021 officieel geopend en is te bezoeken tot eind september 2021. Geniet van de vele kunstwerken die zijn gemaakt door (amateur en gelegenheid) kunstenaars en kunstgroepen.

In de Koestraat staan de schilderijen van Jolanda Peters die dit kunstwerk tentoongesteld heeft. Hiernaast staat zij op de foto. Jolanda levert vaak een bijdrage in de Horizon en weet met haar prachtige werken menig mens te raken. Jolanda bedankt voor je bijdrage. De overkapping is gemaakt bij het ambachtscentrum in Huize Padua geweldig gedaan. Hiermee laten ze zien dat ze meer kunnen als kleine projecten maken, echt super!! Cor Vile heeft het passende gedicht aangeleverd geheel in stijl met het thema: Vrijheid - Blijheid, zie kolom hiernaast.

Ik raad iedereen aan die in de mogelijkheid is een kijkje te nemen.

Voor meer informatie:

<https://www.ontdekmill.nl/kunstroute>

Veel plezier gewenst.

Joke Lentjes

Vrijheid

Als ik stilsta en geniet
is dit moment mijn favoriet
toekomst wordt uitgesteld
nu is het enige wat telt

Dit moment niets hoeven
de gelukzaligheid proeven
sta ik nu gewoon even stil
zo verwelkom ik wat ik wil

Nu voor mij de zonneshijn
ik ben vrij om mezelf te zijn

Als ik beweeg en ontdek
is verlangen wat ik opwek
naar mijn toekomst kijken
dromend wat ik wil bereiken

Het nieuwe steeds kiezen
de onzekerheid verliezen
het ongemakkelijke went
ook daar in mijn element

Nu voor mij de zonneshijn
ik ben vrij om mezelf te zijn

Mark Verhees

KUNST ODAC CLARAKLOOSTER

*Dotpainting creaties
van H. Jacobs*

Creatief met hout, gemaakt door H. Sens

*Breiwark gemaakt
door N. Bettink*

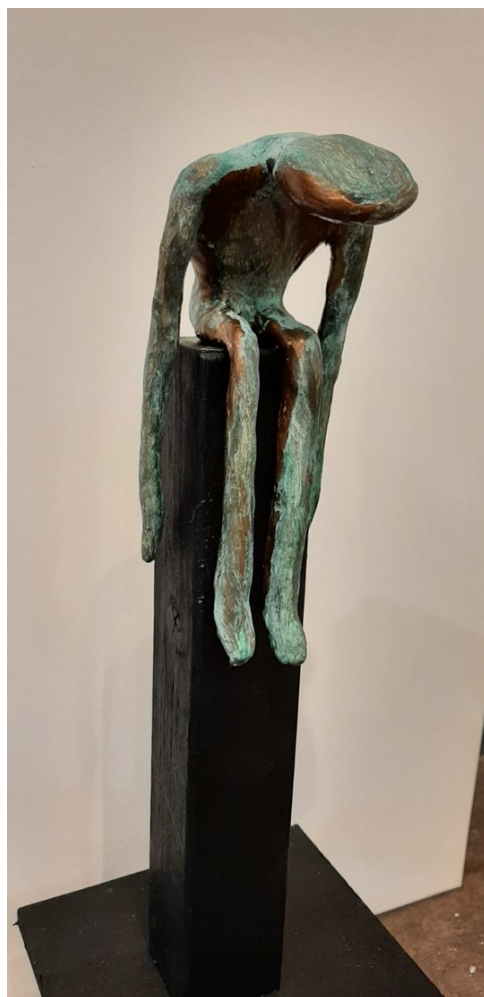
*Eigen creatie door
E. Dilekci*

*Titel "Het zware leven" gemaakt door
A. Thoden-van Velzen*

Mozaïek werkstuk gemaakt door A. Swarts

LIEDJE VAN NIKS

(Gerard van Maasakkers)

Pfoe, di moet nog en da moet nog en daar moet
nog wa hene
haal ik 't nog allemaal?
waar moet ik aan beginnen.
Ik moet ons moeder bellen, wijn bestellen,
rekeningen sturen, haal ik 't nog allemaal?
Ik heb nog mer 'n uur,
want nog 'n uur dan moeten we op vakantie,
't was nie mijn idee, in uurste instantie.
'k ha wel kunnen zeggen; "Nee ik gao nie mee"
mer ik moest 't toch mer doen,
vur de lieve vrede.
'k Ha wel kunnen zeggen; "'k Heb 't veulste
druk"
mer ja; ge moet ook investeren in oew huwe-
lijksgeluk, nie.
Dus wij gaon, okee, wij gaon.
Zegde gij dan mer waarhene,
zegde gij dan mer hoe laat,
laaide gij dan mer de wagen in,
En roept mer as ge gaot.
(is 't weer zo wijd, blijfde liever thuis)
Nee, nee, ik gao mee, ik gao mee.
Da heb ik toch gezeed, da heb ik toch gezeed,
wa heb ik nou toch honderdduuzend keren al
gezeed.
Zit me nou nie op te fokken of d'r kommen brok-
ken van.
Zit me nou nie op te naaien of ge kant alleen
gaon. ('t is ook elk jaor 'tzelfde)
O ja; nou zallen we 't hebben, zeg, heb ik 't
weer gedaon;
Gij woudt op vakantie, en ik moest meegaon.
Da was toch zogenaamd goed vur de relatie,
Gij woudt toch tussentijds 'n evaluatie.
Nou dan (nou dan), nou dan (nou dan)

nou dan (nou dan), ooh, di wordt niks, niks, di
wordt niks, di wordt hullemaol niks.
Niks, niks, niks een liedje van niks.

Ik heur alleen 't plokken van 'nen bal op 'n batje
't kletsen en 't klotsen van de mensen en de zee
ik vuul alleen de zon, 't zand, 't windje
ik zie alleen wa blauw dur m'n wimpers heen.
't Hee me dage gekost um te kunnen wa ik doe;
niks, in allerlei gradaties.

Mee moeite laot ik los, mee moeite geef ik toe
aan niks, in zeuven variaties;
liggen en lopen, slaopen en vrijen, eten, drinken,
plee
liggen en lopen, slaopen en vrijen, eten, drinken,
plee.

Van de tent naor de plee, van de plee naor de
zee, van de zee naor de toffel en dan eten.
Eten gao mer moeilijk zonder wijntje of twee,
dus na een tijdje ben ik alles weer vergeten....
Waar hebben we trouwens dees fles vandaan?
Van de Super U? Nou, die kunnen er wa van
Die moessen we mer 's wa importeren,
mer we vatten er nog ene um 't af te leren.
Schatje trouwens, sorry nog,
van d'n dag van 't vertrek, mer ja; ge kent me
toch;
ge weet 't onderhand; 'n bietje muzikant, die
leeft op z'n emotie
ge kent me onderhand; ik ben 'ne muzikant en ik
heb totaal geen notie (da bedoel ik nou)
van de dingen um me hene as ik werk aan m'n hit,
dan heur ik hier van binnen al krek hoe 't zit.
Ik vuul 't aan m'n water en ik krijg gelijk,
binnen no-time ben ik beroemd en rijk (hm, hm).
Mer vandaag ben ik alleen mer jouwe vent
en da zal ik gaon bewijzen in de tent.

(Niks, niks, hullemaol niks 2x)

Aach, 't leven is zo mooi en 't leven is zo fijn
As er 7 variaties op niksdoen zijn.

NIKS, NIKS, 'N LIEDJE VAN NIKS

Maakt niet uit hoe je vakantie viert, kort of lang,
ver weg of dichtbij, maar het liefst zorgeloos en
vrij!!!

Aangeleverd door Joke Lentjes.

De nonnetjes van Coudewater

Onlangs mocht het Museum de Kluis deze prachtige poppen ontvangen van de Zusters van Coude-water. Rikie van Roesel maakte ze voor het historisch museum van Coudewater. Aangeknaagd door motten en muizen hadden ze de tand des tijds ternauwernood doorstaan. Rikie knapte ze helemaal op.

Zoals in Huize Padua de broeders Penitenten zorgden voor de verpleging waren dat in Coude-water de Zusters van Barmhartigheid. We zien veranderingen in de kleding van de zusters. Zo veranderden ze van kap, zien we een zuster met werkmouwen en schort en hoe ze eind jaren vijftig steeds meer overgingen naar een burgerdracht.

Rikie maakte de kleding na uitvoerige gesprekken met de zusters waarbij ze hun bijna letterlijk het hemd van het lijf vroeg. Bij de poppen hoort dan ook een prachtig boekje met beschrijving van het maakproces en patroontekeningen.

Na het midden van de vorige eeuw nam het aantal kloosterlingen rap af. Het lijkt wel of het rechternonnetje al een voetje buiten het klooster heeft gezet. Religieuze zusters en broeders zijn er niet meer. Alleen de naam is blijven rondzingen.

Henk van de Goor

Zou het kunnen?

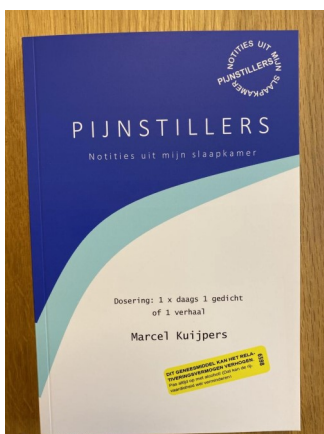
Zou het kunnen
de scherven van je leven lijmen,
door met letters te verven
in verwonderrijmen,
eruit met al de zware woorden
die doel en droom zo wreed
verstoorden

de herhaalzinnen die roteren
in je denken, laten zijn voor
wat ze zijn en dat beminnen
wat zo nodig is, aan de
rechterkant van het complete
brein

de door de ziel geschreven
frases, zo lief ontvangen door
de lezer, ook het eigen hart
laten verwarmen.

en ze als fases zien, die los van
dromen en verlangen, gericht zijn
op het essentiële doel.
mezelf, om wie ik ben, omarmen
zou het kunnen

John Roovers

BOEKBESPREKING

Het boek bevat 64 gedichten en verhalen die Kuijpers schreef om mentaal overeind te blijven. Voor mij waren dat echte pijnstillers, ik schreef iedere dag een tekst en pas later kwam het idee om de gedichten en de verhalen te bundelen.

Neem zo nu en dan een geschreven pijnstiller is nu zijn advies.

Een deel van de opbrengst van dit boek wordt gedoneerd aan Stichting Medisch Werk Mumbai in Heeswijk-Dinther.

Samengesteld en verzorgd door Cor Vilé

Diep in ieders zelf

Diep in ieders zelf is licht en liefde
 Is de bron van allen
 Is het licht van God
 Ik leerde deze ervaren
 Gelijk Paulus of Martinus
 Veel mensen zijn bang van Christus licht
 (zo belangrijk groei boven zekerheid en controle)
 Meer richt men zich op een veilig gevoel in
 (corona) duister
 Ook
 Vooral en nu corona
 en wat nog komt
 We leven in de eindtijd
 en ook dat mega grote huis
 Heb jij er weet van?

Harrie de Koning

“Er is geen betere psychiater ter wereld
 dan een puppy die je gezicht likt”

Ben Williams

Ingezonden door Dinie Cortenbach

Marcel Kuijpers.

Een innovatieve ondernemer in de pluimveehouderij, dat was voorheen een boer die kippen had, schrijft gedichten over pijn, liefde, zorg, twijfels, boosheid, angst en depressie, thema's waar de meeste gedichten over gaan.

Wanneer Marcel Kuijpers in maart 2020 op vakantie gaat in Jordanië en gevloerd word door een hernia ontstaat er een nieuwe bron voor zijn gedichten. Marcel trekt met een kleine groep door het prachtige land. Om maar niets te missen van zijn verblijf struint hij alle apotheken af om een lading pijnstillers in te kopen, vandaar de titel. Op een gegeven moment ging iedereen op een kameel door de woestijn, ik ben achter gebleven in het hotel waar ik de eerste gedichten schreef. In deze gedichtenbundel en dagboek een verslag van de langdurige nasleep van een acute hernia in coronatijd. Met humor, zelfspot en relativeringsvermogen weet hij deze beroerde tijd te overleven. Intussen leer je ook de man uit Heeswijk-Dinther kennen door de verhalen die zijn gedichten begeleiden. Zijn leven in de innovatieve pluimveehouderij en zijn missie, lekker eten voor iedereen.

Elke dag dat ik in bed lag schreef ik een gedicht en stuurde dat via de WhatsApp naar familie. Ik kreeg lieve reacties terug. God, die gedichten leken zo wel pijnstillers voor mij.

Intussen is hij geopereerd en inmiddels gaat het een stuk beter met hem en heeft hij zijn werkzaamheden als kippenboer weer opgepakt.

Grutvaojers skrifje 3

Grutvaojers skrifje: Grootvaders schriftje, met spreekwoorden, rijmsels en gezegdes en andere markante uitspraken. Uit het Brabants vertaald:
De des kunde nog steeds gebruiken: deze kun je nog steeds gebruiken.

Emotionele uitingen:

Al dat gedoe van u: bekijk het maar! **Ge verrékt mar mi hil oew geneuk!**

Verdwij van hier en zoek het zelf maar uit! **Loopt naor de klootte!**

Krijg nou wat!! Zoals u het nu vertelt, klopt er niets meer van het verhaal. **Valt toch in m'n kastje, zo es ge 't nou vertelt, klopt er gin hout mir af.**

Dit loopt niet goed af, het gaat helemaal de verkeerde kant op. **'t Goa gelijk naor de klootel!**

Er zijn situaties waarin je je zelfbeheersing dreigt te verliezen en waarbij het gebruik van geweld nog het enige redmiddel lijkt. **Ge zo't 'r horres van kréijge ón oew kont en stoote és 'nen bok.**

Ik laat me door jou niet belazeren. **Ik loat me dur ów toch nie in m'nen nek skéijte.**

U kunt zich beter verwijderen voordat ik een ongeluk bega. **Opmietere of ik zal d'r is inne nérklipele of opkneupe.**

Uitspraak als een karwei niet tot een goed einde is gebracht. **Witte wé ge kunt? Niks kunde, dé kunde en zelfs dé kunde nog nie.**

Twee mensen die samenspannen in oplichterij en bedrog. **D'n inne houdt de zak op en d'n andere steek-ut erin.**

In iedere familie is er wel iemand die niet deugd. **D'r is gin famile zo lief, of ze hén wel 'n hoer of 'nen dief.**

Er zijn altijd gebeurtenissen die je niet kunt verhinderen. **'Nen dief en kaoje praot bléfde nie veur.**

Wanner men onaangename zaken uitpluist, blijkt de uitkomst vaak nog erger dan men verwacht had. **Hoe meer ge ruurt, hoe meer 't stinkt.**

Aangeleverd door Joke Lentjes

Rubriek: Tradities en symbolen deel 3

DE TRADITIE: DE NOVEEN: WIE KENT HEM NOG, WIE DOET ER NOG AAN?

Een noveen of novene (novena in het Latijn) is een reeks van negen dagen waarop men op een bijzondere wijze tot God bidt. Dit ter verkrijging van een gunst of ter voorbereiding op een grote feestdag. Het bekendst is de Pinksternoveen ter voorbereiding van het Pinksterfeest in navolging van de apostelen die tussen Hemelvaart en Pinksteren negen dagen in gebed bijeen waren. Een andere noveen die de Kerk viert is de Kerstnoveen, de periode tussen 17 december en 24 december als voorbereiding op het Hoogfeest van de geboorte van de Heer.

Het woord noveen is afkomstig van het Latijn : *noveni* = telkens negen of *novem* = negen.

NOVEENKAARS

De Noveenkaars symboliseert (of representeert) het "Licht van Christus".

Een noveenkaars is een kaars die negen dagen en nachten brandt met een speciale intentie. Zoals de vraag om genezing of kracht voor een zieke, om uitkomst in moeilijke omstandigheden, om vrede, enz. Maar ook een mooi ritueel dat ingevuld kan worden naar eigen idee of behoefte zonder de traditionele gebeden.

NOVEENGEBEDEN

Een noveengebed wordt met een bepaalde intentie gebeden. Deze intentie kan bijvoorbeeld voor een of meer zieken zijn, voor het beëindigen van een bepaald conflict of voor de wereldvrede in het algemeen. Er zijn diverse noveengebeden. Hieronder vindt u er een aantal.

Zij zijn doorgaans gericht tot God, Jezus Christus, de H. Maagd Maria of een van de Heiligen.

Veel novenen zijn echter gericht tot Maria, de Moeder van God, als voorspreekster bij God. Jezus heeft op zijn kruis Maria als (geestelijke) Moeder van alle Christenen aangewezen.

Het is dus goed om noveengebeden tot Haar te richten.

NOVEEN TOT HET HEILIGE HART VAN JEZUS

O, mijn Jezus, die gezegd heeft:

"Voorwaar ik zeg u: vraagt en ge zult verkrijgen, zoekt en ge zult vinden, klopt en er zal opengedaan worden!" Zie; ik klop, ik zoek en ik vraag U de genade ...

Onze Vader, die in de hemel zijt,
Uw Naam worde geheiligd, Uw Rijk kome,
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schuld, zoals ook wij
aan anderen hun schuld vergeven,
en leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Want van U is het koninkrijk en de kracht
en de heerlijkheid in eeuwigheid.
Amen.

Wees gegroet, Maria, vol van genade,
de Heer is met u,
gij zijt de gezegende onder de vrouwen,
en gezegend is Jezus,
de vrucht van uw schoot.
Heilige Maria, Moeder van God,
bid voor ons, zondaars,
nu en in het uur van onze dood. Amen.

Glorie zij de Vader, en de Zoon,
en de heilige Geest.
Gelijk het was in het begin, nu en altijd
en in alle eeuwen der eeuwen.
Amen.

NOVEEN OP VOORSpraak VAN DE HEILIGE CLARA VAN ASSISI

(voor het verkrijgen van een gunst op voorspraak van de heilige Clara van Assisi)

Goede God,
U hebt Uw licht ontstoken
in de heilige Clara,
waardoor zij vol liefde
de weg is gegaan
van Uw Zoon,
onze Heer Jezus Christus.
In mildheid en liefde
heeft Hij op haar voorspraak
veel mensen geholpen.
Ik vraag U,
op haar voorspraak;
-hier kunt u uw intentie(s) noemen-
Ik vertrouw
op Uw barmhartigheid,
op Uw gevende goedheid
en bid U om het licht
van de Heilige Geest,
deze negen dagen
en heel ons leven.
Door Christus, onze Heer.
Amen.

NOVEEN TOT ONZE LIEVE VROUWE VAN LOURDES

O Maria, Onze Lieve Vrouw van Lourdes,
Moge Uw schoonheid en Uw glimlach onze harten
verwarmen.
Moge Uw oproep tot boete ons bereid en edel-
moedig vinden.
Mogen onze gemeenschappen steunen op het ge-
loof van Petrus en de weg gaan in het spoor van
Christus.
Moge de Onbevleete Ontvangenis ons doen hopen
op de teruggevonden onschuld en ons naar de hei-
ligheid doen verlangen.

Moge het licht van Pasen in ons de vlam van de
liefde aanwakkeren.

Maria, Koningin van de vrede;
zie met liefde neer op de volkeren in oorlog.
Maria, "heil van de zieken";
schenk aan de zieken kracht en hoop.
Maria, U die de armoede heeft gekend;
schenk Uw hulp, langs onze handen, aan al wie
misseeld is.
Maria, Moeder van de Kerk;
moge iedereen zoals U "ja" zeggen op God's
roepstem.

Maria, Moeder van God;
doe ons het Magnificat zingen,
opdat het Rijk der Hemelen toegankelijk is.
« Uw intentie(s) »

Onze Lieve Vrouw van Lourdes,
bid voor ons!
Heilige Bernadette, bid voor ons!
*"O Maria, zonder zonden ontvangen,
bid voor ons, die onze toevlucht
tot U nemen." (let op: 3x deze zin bidden!)*

1x 'Weesgegroet'

*Volgende keer weer een andere traditie of symbool:
Joke Lentjes.*

VOORGOED MENS

Mens was je,
nu ben je kind,
en natuurlijk ook mens.

Een indrukkelijk mens.
Zoals jij leefde.
Leefde en liefhad.

Onherroepelijk jouw naam.
Onuitwisbaar jouw gezicht.
Mens ben je, een mooi Mens.

Gerrie van der Rijt van Sinten

Puzzelpagina

Wat is er fout op dit plaatje? Vindt ze alle 12

Oplossing van de
11 gezichten puzzel
van juni 2021

Woordzoeker

ACHTERBUMPER
 AMANDELSPIJS
 BALKON
 BRAVO
 BRIEF
 CITEREN
 DAKDEEL
 DWALEN
 ENFIN
 FAMILIEWAPEN
 FEESTVIERDER
 GEORIENTEERD
 HAAS
 HOMOHUWELIJK

KWARTFINALE
 LIBERAAL
 LIKEUR
 LOEF
 MIXER
 NERTS
 NIHIL
 NIVEAUMETER
 NOEST
 ONDANK
 PARANOIDE
 POEL
 RASHOND
 SCHIETBAAN

SNAAK
 SNEDIG
 SPRINGPAARD
 SPUIEN
 TENNISPELER
 VERREKIJKER
 VERSCHROEIEN
 VOETGANGER
 WALMEN
 WEERGAVE
 WERELD
 ZIGZAGKOERS
 ZIJPAD

H	R	T	N	I	F	N	E	P	A	W	E	I	L	I	M	A	F	O	A	R	
O	E	K	E	D	I	O	N	A	R	A	P	N	N	S	D	E	F	B	M	E	
N	P	W	D	N	E	V	A	G	R	E	E	W	A	W	I	E	G	A	A	G	
I	M	A	R	O	N	D	A	N	K	I	L	A	A	R	E	B	I	L	N	N	
V	U	R	A	E	W	I	L	O	E	F	H	L	B	S	N	A	A	K	D	A	
E	B	T	A	M	X	E	S	O	D	R	E	E	T	N	E	I	R	O	E	G	
A	R	F	P	S	O	I	R	S	U	N	W	V	E	L	I	H	I	N	L	T	
U	E	I	G	P	H	H	M	E	P	A	I	C	I	T	E	R	E	N	S	E	
M	T	N	N	T	C	O	K	I	J	L	E	W	U	H	O	M	O	H	O	P	O
E	H	A	I	S	E	I	N	M	R	D	L	D	C	D	A	P	I	J	Z	I	V
T	C	L	R	E	L	E	E	D	K	A	D	E	S	N	E	I	U	P	S	A	
E	A	E	P	O	S	N	E	D	I	G	V	E	R	R	E	K	I	J	K	E	R
R	V	I	S	N	E	R	T	S	R	E	O	K	G	A	Z	G	I	Z	G	B	

KREET VAN DE MAAND

Niets is genoeg voor degene
die genoeg te weinig vindt.

Epicurus

INFO

Cliëntenraad: Postbus 3, 5427 ZG Boekel

Intern postvak 01.034 e-mail: clienraad@ggzoostrabant.nl 0492-846366

of bel de ondersteuners; Bea van Leuken 06-23696898 of Miriam Derksen 06-41628896

Familieraad:

e-mail: familieraad@ggzoostrabant.nl of bel Karin Smits 06-12709361

Familievertrouwenspersoon

Chris de Haas e-mail: c.dehaas@lsfvp.nl of bel naar 06-53242920

Helpdesk Familievertrouwenspersoon is dagelijks te bereiken

van 9.00 -17.00 uur via 0900-3332222

Stichting Patiëntenvertrouwenspersoon:

De Helpdesk Patiëntenvertrouwenspersoon is er voor cliënten van instellingen
voor geestelijke gezondheidszorg. 0900 444 8888 (10 eurocent per minuut)

www.pvp.nl

